

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

A Magyar Optikai
Ipartestület ajánlásával

2001. január 30.

VIII. évfolyam, 3. szám

t e c h n i k a

FLATRON[®]
www.flatron.com

A HAZAI

távközlés

TÁVLATAI

7.-9. OLDAL

www.comptech.hu

Meghívhatjuk
egy feketére?

MINOLTA-QMS magicolor[®] 2200 színes lézernyomtató vásárlása esetén, **1 évig ingyen biztosítjuk a fekete tonert** a nyomtatáshoz*. Rendelje meg most. **Várjuk a hívását.**

Minolta Magyarország Kft. • www.minolta.hu

Telefon: 06 1 206 2266

Disztribútor: CHS Hungary Kft. • www.chs.hu

Telefon: 06 1 451 3566

The essentials of imaging

MINOLTA
QMS

NÉPSZABADSÁG

Döntsön mellöttünk!

És Öné. a Domino!

Most minden lehetőség az Ön kezében van, hogy megtudja, mi történik a világban. A 24 hónapos kedvezményes Népszabadság-előfizetéshez egy Domino Maraton csomagot adunk ajándékba Alcatel Max/SL vagy Alcatel Club/SL készülékkel* 19 900 forint értékben! Hogy tudja, mi újság – hogy elmondhassa, mi újság! Az akció 2001. február 15-ig tart. A részletekért hívja a **06-30-212-9800**-as vagy a **06-1-432-1010**-es számot!

A 24 hónapos előfizetés: magánszemélyeknek 29 900 Ft, közületeknek 39 900 Ft.

**A készlet erejéig*

www.nepszabadsag.hu

Magyarország legkedveltebb napilapja

BUDAPESTI útvonalajánló

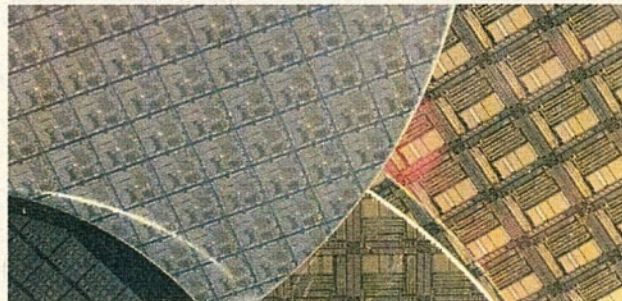
► (Munkatársunktól) A WAP világviszonylatban is egyedülálló alkalmazását jelentette be a Westel Mobil Távközlési Rt.: most bevezetett útvonalajánló szolgáltatása Budapest és a környező 78 település területén nyújt navigációs segítséget. A WAP-felhasználónak mindössze kiindulási helyzetét és úti célját kell megadnia, majd kiválaszthatja, hogy autós vagy tömegközlekedési útvonalajánlatot kér-e.

Az autós útvonalajánlat a napszaknak megfelelő leggyorsabb útirányt adja meg, jelölve a bekanyarodási pontokat és az egyes útszakaszok hosszát. A rendszer figyelembe

veszi a fővárosi útlezárásokat és -felbontásokat is, és becslést ad a várható menetidőről.

A tömegközlekedési eszközökre vonatkozó útvonalajánlat figyelembe veszi a BKV teljes, az agglomerációkra is kiterjedő járatrendszerét, megkülönböztetve a hétfői és munkanapi menetrendet. Ezek alapján a program a másodperc tört része alatt kiszámolja, hogy hol érdemes átszállni és becslést ad az utazással töltött időre is.

A rendszert a Westel megbízásából a Topolysz Térinformatikai Stúdió fejlesztette ki és a <http://wp.hu/index.wml> címen próbálható ki.

PROGRAMTERMÉKVERSENY diákoknak

► (Munkatársunktól) A Neumann János Számítógéptudományi Társaság, a szekszárdi Garay János Gimnázium, a Kvantum Kft., valamint a PSION Rendszerház Kft. 2001-ben ismét megrendezi az immár nemzetközi rangra emelkedett XVIII. számítástechnikai diák-programtermékversenyt, amelyre a következő öt kategóriában küldhetnek be pályaműveket.

Oktatóprogramok, amelyek közismereti illetve szaktárgyak önálló (konzultáció nélküli) tanulására alkalmasak.

Alkalmazói programok, amelyek a számítógépek széles körű felhasználását mutatják be. Játékprogramok. A pályázók saját fejlesztésű programjaikkal versenyezhetnek. A versenyzők a programjaikat másoktól átvett ötletek alapján is fejleszthették, illetve mások által fejlesztett programrészeket is használhattak, ebben az esetben az ötlet illetve a külső program forrását is fel kell tüntetni a pályázatban.

Internetre írt alkalmazó programok, honlapok, WEB-oldalak, speciális hálózati alkalmazások (például adatbankok) stb.

A Magyarországon is kapható, PSION marokszámítógépekre írt alkalmazói és játékprogramok.

A versenyen általános és középiskolás diákok, szakmunkástanulók, az első évfolyamra járó egyetemista és főiskolai hallgatók, illetve fiatal programozók indulhatnak, akik a pályázat beadásának a határidejéig, 2001. február 15-ig a 20. életévüket még nem töltötték be. A pályázatokat a következő címre kell beküldeni: Garay János Gimnázium, 7100 Szekszárd, Mártírok tere 7-9.

ON-LINE KOMMUNIKÁCIÓ az EU-csatlakozásról

► (Munkatársunktól) Magyarország az európai uniós tagsághoz kapcsolódó kommunikációs kampányát az internet nyújtotta megoldásokkal bővítette. A Külügyminisztérium Európai Politikai Kapcsolatok Főosztálya pályázatán a Mirai Interactive egy, a magyar csatlakozási törekvéseket és az integrációval kapcsolatos aktualitásokat bemutató honlap elkészítésére kapott megbízást. A site az EU bővítésén dolgozó szakembereket, illetve a Európai Közösség ügyei iránt érdeklődő „europolgárokat” célozza meg.

A Martonyi János külügyminiszter köszöntőjével induló honlap hazai szakértők által összeállított angol nyelvű tartalommal rendelkezik. A site bepillantást enged hazánk és az EU partneri kapcsolataiba, Magyarország csatlakozással kapcsolatos előkészületeibe, a tárgyalások menetébe, a közösen koordinált feladatokba. Itt olvashatók az unió által megjelentetett hivatalos országértékelések, csakúgy, mint a magyar politika és diplomáciai vezetés oldaláról elhangzott beszédek, megjelentett publikációk. A külügyminisztérium által karbantartott és frissített honlap interaktív szolgáltatásai közé tartozik az e-mail küldési lehetőség, kereső opció, linkgyűjtemény (MEH, KÜM, állami szervek), valamint a bővítéssel kapcsolatban felmerülő gyakori kérdéseket tartalmazó menüpont is.

enter

KÖZLÉS A TÁVOLBA

Döbbenet, hogy milyen gyorsan változik a világ! Alig több mint tíz éve még igazi kincs volt egy telefonvonal, nemritkán 25-30 éves kérelmek porosodtak az egyetlen szolgáltatónál. Lakótelepek épültek fel úgy, hogy egyetlen telefonfülke állt a lakosság rendelkezésére, és voltak falvak – nem is kevés –, amelyek, ha bezárt a posta, elérhetetlenekké váltak.

Erről beszélgettünk nemrég a szerkesztőségben, s fiatal kollegáim úgy néztek rám, mint a nagy mesemondóra. Volt nálunk ilyesmi? Szinte hihetetlen! Hiszen most arra próbálnak rábeszélni bennünket, hogy vegyünk még egy vonalat a meglévő mellé, válasszunk egyet a három mobilszolgáltató közül, és azt ígérik, nemso-kára a kábeltévén át is telefonálhatunk.

Világviszonylatban is óriási ütemű fejlődést produkált a magyar távközlés, de ez nem volt ingyen. A privatizált Matáv és a koncessziós telefontársaságok tulajdonosai dollármilliókat költöttek kábelfektetésre, központok építésére, kommunikációs gyűrűk létrehozására. Ezért cserébe különleges jogokat kaptak: ez év végéig bizonyos szolgáltatásokat csak ők nyújthatnak. Ma sokan kritizálják ezt a döntést, de szerintem e nélkül a hazai távközlés nem érte volna el az európai színvonalat.

Most már kár is a múlton merengeni, karnyújtásnyi közelségbe került a liberalizáció és ezzel az igazi verseny. Ennek jelei egyre jobban láthatók. A Matáv arculatot váltott, a vidéki szolgáltatókat felvásárolta a Vivendi, ugrásra készen állnak az alternatív szolgáltatók, és tavasszal a parlament elé kerül az Egységes Hírközlési Törvény.

Úgy érezzük, ebből mi sem maradhatunk ki. Tapasztaljuk olvasóink felfokozott érdeklődését, ezért elhatároztuk: az eddigieknél is jobban odafigyelünk a telekommunikációra. Ezért minden hónap utolsó Computer Technikájában a távközlés lesz a főszerep. Reményeink szerint ezzel nemcsak tudósítunk az eseményekről, hanem elősegítjük egyfajta civil kontroll kialakulását is. Olyan időszakot élünk, amikor hosszú időre eldől, merre halad majd a magyar távközlés, és ez mindannyiunk életét befolyásolja.

Hallassuk hát mi is a hangunkat!

Lónyai László

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

← technika

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalapító: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LÓNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztő: TÓTH IBOLYA ► Lapterv: FÁBIÁN ISTVÁN ► Tervezőszerkesztő: RÉTI ATTILA ► Tördelőszerkesztő: VÁRAI MIHÁLY ► Munkatársak: DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, ROSTA GÁBOR ► Címlap: KIS PÉTER ► Médiaigazgató: SZALADNYA KRISZTINA ► Felelős kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: KORDA SÁNDOR ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komócsy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesign: Big Byte Bt. ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

MEMBER OF
IVSZ
T A B S J A

ÚJABB MELISSA-KLÓN *terjed az interneten*

► (Origó-ZDNN) Melissa 2001 névre keresztelték azt a makrovírust, amely egyaránt képes megfertőzni a PC, illetve a Macintosh alapú számítógépeket. A vírus – hasonlóan elődjéhez – e-mailben érkezik, önmagát egy Macintosh formátumban elmentett Word-dokumentumnak álcázva. A csatolt állomány neve „anniv.doc”, azonban a szakemberek figyelmeztettek, a fájlnev változhat. Vincent

Gullotto, a McAfee víruskutató csoportjának vezetője elmondta, a makrovírus első példányát még decemberben juttatták el hozzájuk. Hasonlóan az 1999 márciusában világméretű fertőzést okozó Melissához, a makrovírus a Microsoft Outlook címjegyzékében szereplő személyeknek küldi szét magát, és csak abban az esetben fertőz, ha a felhasználó megnyitja az e-mailben érkező dokumentumot.

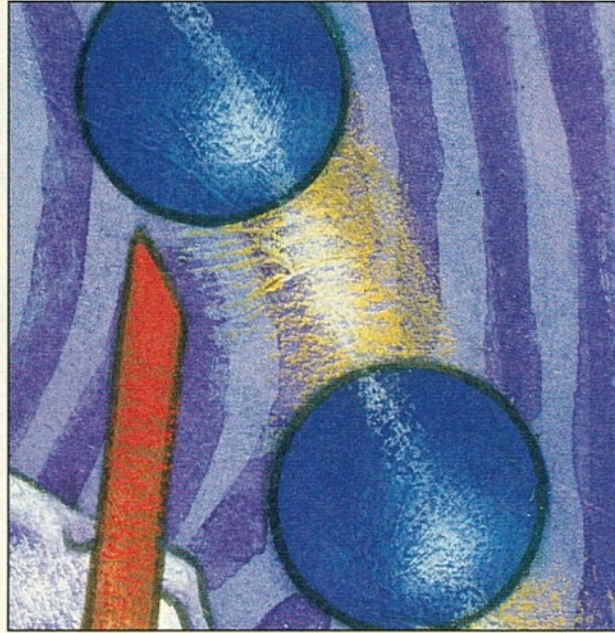
Internetes TELEFONFÜLKÉK

► (MTI) A British Telecom Nagy-Britanniaszerte 600 nyilvános telefonállomását átalakította úgynevezett többcélú multimédia-terminállá. A bevásárlóközpontokban, vasút- és metróállomásokon, repülőtereken, az autópályák mentén a szolgáltatóegységekben lévő nyilvános fülkéiben bárki ingyen feljuthat a világhálóra: böngészhet, illetve elküldheti és elolvashatja e-mailjeit.

A BT programja része a brit kormány tavaly meghirdetett tervének, hogy 2005-ig mindenki számára lehetővé tegyék az internethez való hozzáférést. A fülkékben 30 centiméter átmérőjű, érintőképernyős eszközöket szereltek fel, mellékelve hozzá használatának pontos, tömör tájékoztatóját. A társaság június 14-ig adja az ingyenes hozzáférést, és a kísérlet sikerétől függ, hogy a későbbiekben milyen változtatásokat vezet be.

OECD adószabályok

► (Edupage-Financial Times) A 30 ipari országot képviselő OECD megállapodott a különböző elektronikus kereskedelmi tevékenységek megadóztatásáról. A pénzügyi bizottság laza adószabályokat alkotott, most kezdik meg a rendelkezések részletes kidolgozását. Az elképzelés szerint, ha a felhasználó egy másik országban székelő céggel köt üzletet, a felhasználó országában nem kell adót fizetni. Ez akkor is érvényes, ha a hosting szolgáltató egy harmadik vállalkozás. Mindazonáltal, ha a szerver az üzlet szempontjából kulcsfontosságú feladatot hajt végre, kell adózni. Az OECD szerint a szabályozás nagy lépés az elektronikus kereskedelem adóinak egységesítése felé.

A fajtiszta ROBOTKUTYÁKÉRT

► (Origó) A japán szórakoztatóelektronikai óriás közölte, hogy pert indított több japán és nemzetközi vállalat ellen, amiért azok a Sony által forgalmazott robotkutyát másoló modelleket árúsítanak. Akiko Yamaguchi, a Sony szóvivője nem kívánta elárulni az eljárásba bevont cégek nevét, azonban azt elmondta, hogy a gyártás azonnali leállítását és kártérítés megfizetését kéri, amiért termékeikkel megsértették a Sony birtokában lévő szabadalmakat.

A legkelendőbb másolatot készítő japán Tomy kijelentette, hogy az általa gyártott, dog.com névre keresztelt robotkutyák nem sértik a Sony szabadalmát. A játékgyártó szóvivője azonban nem volt hajlandó arra a kérdésre választ adni, vajon a szórakoztatóelektronikai óriás ellenük is pert indított-e. Ha összeveti az Aibót a mi termékünkkel, látni fogja, hogy az egyetlen hasonlóság az, hogy mindkettő kutya – mondta el a szóvivő.

Bécsnek informatikusokra lenne SZÜKSÉGE

► (MTI) Bécs városának 9000 informatikus hiányzik 2003-ig, s ha ezt a hiányt nem sikerül kiküszöbölni, a negatív hatások összességükben 20 milliárd schilling veszteséggel fenyegetnek. A vészharangot ezúttal Walter Nettig, a bécsi gazdasági kamara elnöke kongatta meg, az osztrák WIFO gazdaságkutató intézet tanulmányára hivatkozva.

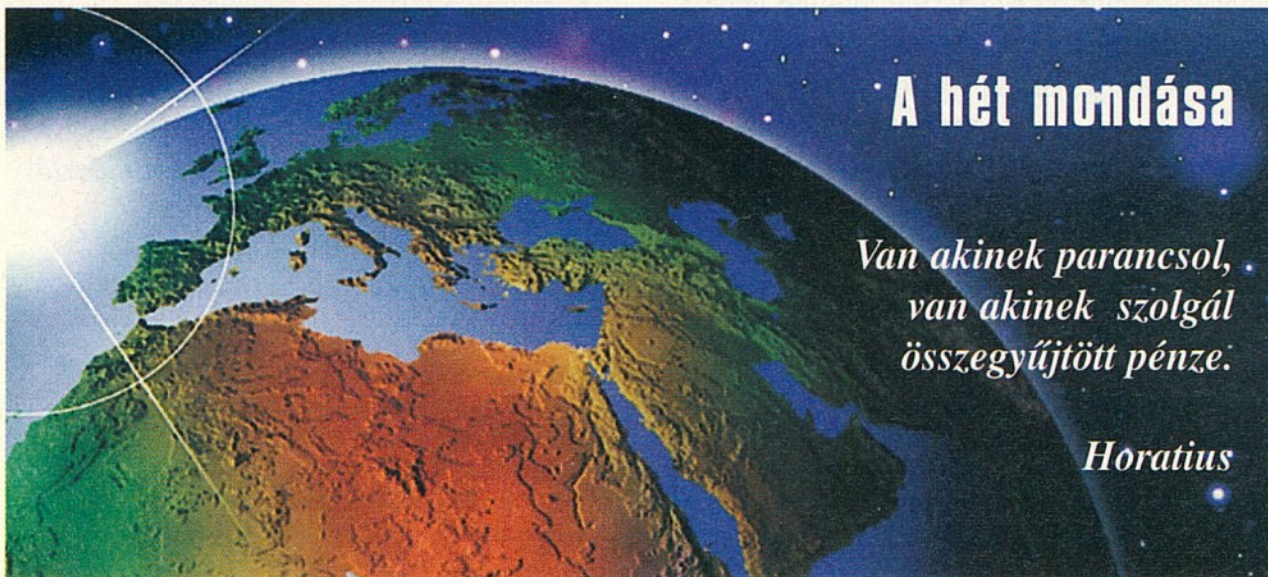
A szédítő összegű veszteség mértékét a termelékenység romlásából és az ebből adódó további károkból számolta ki Nettig. Elmondta: Bécsben javában zajlik a New Economyra és a korszerű szolgáltatásokra való átállás, és az informatikai szektorban robbant a foglalkoztatottság: az adatbankok és adatfeldolgozás terén közel 17 százalékkal, a gazdasági szolgáltatóknál 8,5 százalékkal több munkaerőre volt szükség, mint korábban.

Az osztrák gazdasági kamara gazdaságpolitikai osztályának vezetője, Ingo Schmoranz szerint, amennyiben nem sikerül akár képzés útján, akár más módon megtalálni a WIFO gazdaságkutató intézet legutóbbi tanulmánya szerint hiányzó 9000 informatikust, a termelékenység visszaeséséből 7,5–10 milliárd schilling veszteségre kell számítani, amit még 1,5-2-vel kell beszorozni, hogy az ebből adódó további hatások összegét megkapják.

BÜNÖS a 16 éves hacker

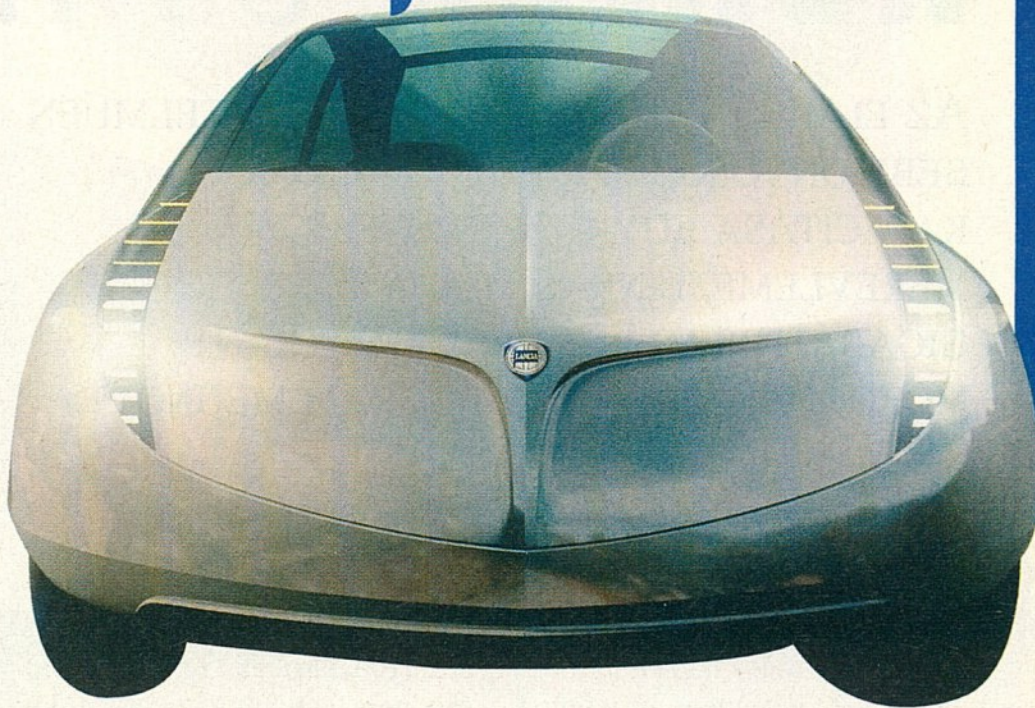
► (Internettó) Bűnösnek találta a bíróság a „Mafiaboy” néven elhíresült 16 éves hackert, aki elárasztásos támadásaival összesen több mint 1 milliárd dollár kárt okozott. Olyan nagy cégekhez tört be, mint a Yahoo!, a CNN.com, az Amazon.com vagy az eBay.

A fiú személyiségi jogait tiszteletben tartották, ezért a hivatalos szervek nem fedték fel Mafiaboy kilétét. A tinédzsert tavaly áprilisban tartóztatták le, miután támadást intézett a CNN kikötője, a CNN.com ellen. A hacker elfogása érdekében mind a kanadai, mind az amerikai bűnüldözési szervek, ügynökségek nyomozni kezdtek, miután több támadást regisztráltak, melyeket egyetemek és más kikötőkkel szemben követtek el. A fiú számlájára több mint 1,5 milliárd dollár írandó. Mafiaboy tetteivel tavaly került fel a híres hackerek toplistájára, hiszen olyan széles körben ismert és népszerű kikötőket sikerült megbénítania, mint a Yahoo!, az E*Trade, a Datek Online vagy a Buy.com, de a Harvard, illetve a Yale egyetemek sem kerülhették el sorsukat. Nem is csodálkozhatunk a tényen, hogy a Mafiaboy név hamarosan nemzetközileg ismertté és rettegetté vált, a fiú elfogása csak nemzetközi összefogással sikerült.

HA VALAKI HÚSZ ÉVVEL EZELŐTT AZT MONDJA NEKEM, HOGY HAMAROSAN OLYAN AUTÓK FUTNAK AZ UTAKON, AMELYEK BEN SZÁMÍTÓGÉPEK TUCATJA DOLGOZIK, AHOL A LEGFONTOSABB TEENDŐK NAGY RÉSZÉT MÁR HANGUTASÍTÁSSAL IS ELVÉGEZHETEM, ÉS AHOL RADAROK FIGYELIK AZ AUTÓ ELŐTTI TERÜLETET, MINDEN BIZONNYAL KINEVETEM. AZÓTA SOKAT VÁLTOZOTT A VILÁG, AZ INFORMATIKA ÉS AZ AUTÓZÁS VITATHATATLANUL ÖSSZEOLVADT, ÉS EGYÜTTESEN FEJLŐDNEK TOVÁBB. MOST KEZDŐDŐ SOROZATUNKBAN EZT A FEJLŐDÉST IGYEKSZÜNK MEGISMERTETNI A KEDVES OLVASÓVAL.

BITEK, kerekek

► Az olasz Lancia legújabb fejlesztésű, Nea névre hallgató autója igazi technikai arzenált vonultat fel, amelynek egy része már most elérhető a szériamodellben, a többi pedig néhány éven belül lesz mindennapi szereplője a Lanciáknak.

Már a beszállás sem a szokott módon történik. Az autó utasterébe egy indítókulcs helyett „smart card” segítségével lehet bejutni. A Nea számítógépe leolvassa a kártya kódját, mire kivilágosodnak az ablakok, majd kitérülnek az ajtók. Ekkor az ülések elfordulnak oldalirányba, a belső lámpák felkapcsolódnak. Amint a vezető beül, pár pillanat alatt igényeihez igazíthatja a kormányt és a kezelőszerveket is, melyek helyzetét a központi számítógép automatikusan eltárolja memóriájában. A vezető, elhelyezkedve az autóban, választhat az úgynevezett „tradicionális” és a „felhasználóbarát” kialakítás között. Az előbbinél például a fordulatszámérő, a kilométeróra, az útvonalterkép, az üzemanyagszint-jelző is megjelenik, míg az utóbbi esetében csak a két legfontosabb információ: a sebesség és hogy milyen fokozatban van a sebességváltó.

De ez még csak a kezdet!

A sofőrnek például a legmodernebb navigációs berendezések segítenek. A tolatásnál egy minikamera mutatja az autó mögötti világot, és a képpel összhangban egy csipogó hang is jelzi, mekkora távolságra vagyunk a faltól. A tájékozódásban – például nagy köd esetén – is radarok

segítenek, de a műszerek és a különféle berendezések kialakítása olyan, hogy a pilóta figyelmét ne vonják el a vezetéstől.

Nemcsak a vezető, hanem az utasok is kényeztetve vannak. Eldönthetik, hogy DVD-t néznek, MP3-lejátszót hallgatnak, SMS-t küldenek a beépített telefonon, esetleg a világhálóra csatlakoznak. A szolgáltatások jelentős részéért még a kezüket sem kell kinyújtaniuk, mivel szinte minden hanggal irányítható. Hasonlóképpen szóbeli utasítással indíthatjuk a hifirendszert vagy változtathatunk a légkondicionáló beállításain. Igaz, a számítógép beszédfelismerő szoftvere még kezdetleges, de a kutatók már dolgoznak az olyan

rendszeren, amely képes akár egy erős akcentussal beszélő ember szavait is megérteni, sőt különbséget tesznek a női és férfihang között.

Előfordulhat, hogy nem emlékszünk, hol hagytuk autónkat, ekkor annyit kell csak tenni, hogy fölhívjuk a Neát, amely „segít” megtalálni a hozzá vezető utat.

Egyébként akkor sincs baj, ha elveszne a tulajdonos „smart card”-ja, mert a személyes kód beütésével is feltárol a Nea utastere.

Amikor az autó elindul, az utasokra a hagyományos biztonsági berendezések mellett egy „virtuális biztonsági öv” is vigyáz. Ez a Lancia Nea szeme és füle. Olyan szerkezet, amely az autó különböző pontjain lévő szenzoroktól, érzékelőktől kapott információ alapján egyfelől tájékoztatja a volánnál ülőt zöld, sárga és piros nyilakkal az esetleges veszélyes közlekedési helyzetről, mondjuk egy erős kanyarról, egy oldalról érkező autóról, másrészt pedig akár be is avatkozik a vezetésbe. Ha például autónk előtt fékeznek, és a számítógép

nálatot. Ez tehát a jövő, ahogyan a Lancia elképzei.

Míg a Lancia újdonságai csak néhány prototípusban léteznek, addig a francia Citroën egy már tömeggyártásba is került technikai csemegét mutatott be a közelmúltban, mely kiérdemelte az első „kommunikatív” közepkategóriás autó elismerő címet, hiszen olyan kivételes és könnyen használható lehetőségeket rejt magában, amelyeket eddig csak sokkal bonyolultabb és jóval drágább kivitelezéssel lehetett megvalósítani.

A bárki által megvásárolható Xsara Windows CE névre hallgató autó fedélzeti számítógépébe – már a nevéből is kitalálható – Windows CE operációs rendszert építettek, amelynek használatát színes LCD-képernyős navigációs rendszer, kétsávú GSM kommunikációs szett és hangfelismerő rendszer is segíti. Ezzel a megoldással tehát megvalósulhat sokak régóta dédelgett álma: az ember autójában üldögélve is internetezhet, pusztán beszéd segítségével SMS-eket küldhet, kihasználva a városi dugókban töltött tétlen órákat, s mindezt úgy, hogy közben élvezheti a kiváló hifi hangzását, az automata klímát, és navigációs berendezésének köszönhetően még a helyes út megtalálása sem jelent problémát. Ráadásul nem kell egy vagyont fizetni a rendszerért, mivel tervezéskor a széles körű felhasználhatóság mellett a viszonylag alacsony ár volt a fő szempont.

Klátyik István

ADATOK és hordozók I.

AZ ELMÚLT EGY-KÉT ÉVBEN EGYÉRTELMŰEN BEBIZONYOSODOTT, HOGY A CD-K KAPACITÁSA EGYRE SZŰKÖSEBB, MEREVLEMEZEINK IS MÁR A TÖBB TÍZ GIGABÁJTOS MÉRETTARTOMÁNYBAN MOZOGNAK. MINDEN PROGRAM MEGNŐTT, ÍGY A MI IGÉNYEINK IS.

► A jobb helykihasználást szolgálják a tömörítőprogramok, de egyelőre itt nincs igazán új megoldás, sőt, erre nem is nagyon számíthatunk. Új tömörítési algoritmusok nem terjedtek el, még a hackerek is az ősrégi UHARC-ot használják.

Jön az MPEG 4

Többnyire a tömörítőprogramok egyéb szolgáltatásait bővítik – például képesek egymás fájljait kezelni és kicsomagolni –, illetve az előző verziók hibáinak javításán dolgoznak. Ahol a legnagyobb volumenű fejlesztés folyik, az a multimédiás fájlok területe, amiben számos film- és zenei kiadó vállalat érintett. Így lassan elkészül a filmek tömörítésére szolgáló MPEG 4 formátum, aminek béta-változatát nemrég mutatták be a MacWorld kiállításon. Ez a DVD-ken alkalmazott MPEG 2 formátumot hivatott leváltani. A hackerek is keményen dolgoznak, megjelent a DivX formátum újabb verziója (az interneten az MP3-fájlok videós megfelelője), sőt közzé is tették a forráskódot, ezen a módon gyorsítva a fejlesztését. (Azonban, bár sokan ezzel nincsenek tisztában, hiába alapul a DivX az MPEG 4 codec béta-verzióján, a végleges változattal már nem lesz teljesen kompatibilis.) A videofájlok területén van egy kvázi új megoldás, amihez még csak nem is szükséges a másolásvédelem – a Digital VHS a JVC-től. Annak dacára, hogy HDTV felbontású, ráadásul még tömörítetlen is, így egyszerűen képtelenség lemásolni, hiszen egy kétórás film több mint 100

gigabájt helyet igényel. Ezt azonban „ősrégi” módon, mágneses szalagon tárolják, igaz, digitálisan, nem analóg megoldással. De ez csak ideiglenesen nyújt segítséget, és nagy valószínűséggel az ára miatt nem terjed majd olyan gyorsan. Emlékeztünk rá, hogy az orosz Arvid is így működött, és bár nagyságrendekkel kevesebbe került vele az adattárolás, mégsem vették az emberek.

Tovább lépés

A másik irányvonalat képviselik a zenei tömörítők, ahol a zeneipar a Microsoft WMA fájlformátuma mellett tette le a voksot, mert másolásvédelmet tartalmaz és mind audio-, mind videofájlok tömörítésére alkalmas. Az ellenlábaskok, a Thomson és a Fraunhofer Institut közösen fejlesztik az MP3 Pro formátumot, az MP3 továbbfejlesztését, aminek a fő cél elérni 64 kbiten a CD-minőséget, az eddigi 128 kbit helyett. Ebben a Microsoft már meg is előzte őket.

De tovább kell lépni, felkészülni akár a 100 gigabájt tárolására is, így a cégek lázasan fej-

lesztenek. Lassan szinte mind-egyiknek van egy leginkább preferált formátuma, esetleg egy, a többiekétől független fejlesztése. FMD, MLCD, CLCD, DVD-R, DVD-RW, mostanában ezek a kulcsszavak az optikai tárolók területén. A hagyományos adattárolók piacán (például merevlemezek, flashmemóriák) azonban nincs igazi újdonság, főképpen az eddigi megoldások továbbfejlesztését láthatjuk. A Western Digital oly módon növelte az adatsűrűséget merevlemezeiben, hogy egy tárcsára 30 gigabájt fér. A memóriák területén mostanában jelennek meg az 512 MB-os Flash RAM-ok, köszönhetően a 0,15 mikronos technológiára történő áttérésnek, ami miatt ráadásul még az áramfelvétel is csökkent. Ezek digitális fényképezőgépekben, PDA-kban, MP3-lejátszóknak tűnnek fel hamarosan.

Az igazi újítás az optikai tárolók területén található. Az írható DVD-k fejlesztői csoportjai – leszámítva a DVD-RAM-ot, ami semmivel sem kompatibilis – két formátumot támogatnak, a DVD-R-t és a DVD-RW-t. Mindkettő lejátszható lesz asztali készülékekben is. Természetesen egymással nem kompatibilisak, nagyjából ugyanott tartunk, mint a Beta-VHS vetélkedés idején. A DVD-RW mellé állt a Hewlett-Packard, az Mitsubishi Chemical/Verbatim, a Philips Electronics, a Sony Corporation, a Ricoh Company vagy a Yamaha Corporation, illetve a Thomson Multimedia. Ezek az írók 4,7 gigabájtos lemezek többszöri megtölté-

sére lesznek felkészítve, és 2001 harmadik negyedévében kerülnek a piacra. Bár kevesebben támogatják, a DVD-R kész a rohamos elterjedésre. Előnye, hogy már készen van, a Pioneer hamarosan (heteken belül) szállítja a DVR-103 típusjelű készülékét. 1000 dolláros ára a vadonatúj technológia dacára nem nevezhető borzasztó magasnak. A meghajtó képes adatokkal feltölteni az írható és az újraírható CD-ket is – CD-R-t akár nyolcszoros sebességgel, CD-RW-t négyszeressel –, és kétszeres sebességgel írja a DVD-R-lemezeket.

Két átlátszó disc

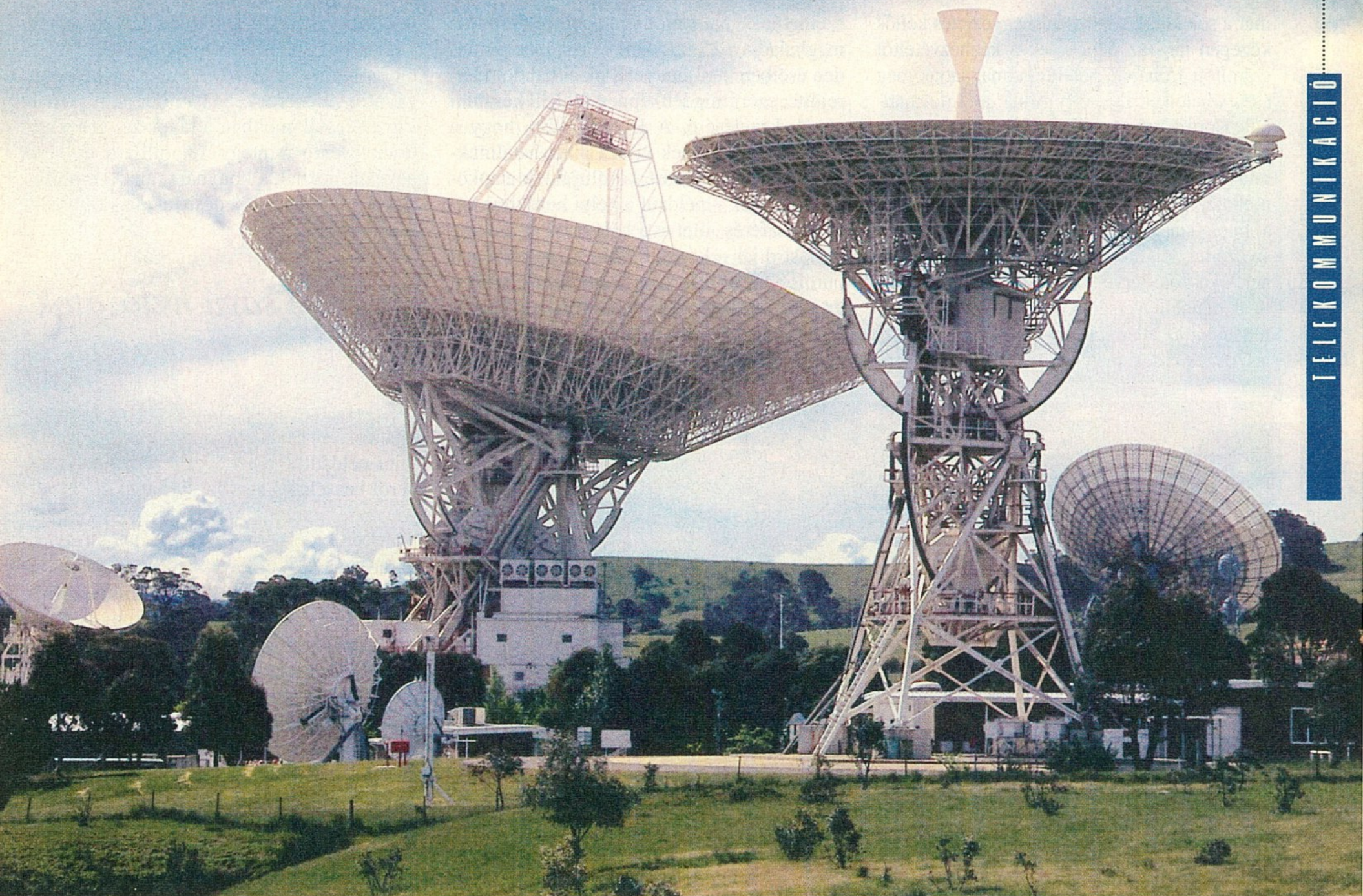
Fejlesztés alatt álló technológia az MLCD, ami a többrétegű CD kifejezést takarja. Lesz majd belőle írható és újraírható is, érdekessége, hogy ellentétben a CD-vel, egyszerre 3 bitet tud írni, illetve olvasni egy időben. Az MLCD-írókhoz csak kis átalakítás szükséges, így a cégek kis költséggel képesek jelenlegi modelljeiket MLCD-kompatibilissé változtatni, melyek kezdetben 2,6 gigabájtos lemezek kezelésére lesznek felkészítve.

A jelenlegi technológiák nem teszik lehetővé, hogy két rétegnél többet tároljunk egy lemezen. Ezt a hiányosságot kiküszöbölendő jelent meg két fejlesztés. A CLCD (Cholesteric Liquid Chrystal Disc) hordozórétege teljesen átlátszó, és az adatok kizárólag egy bizonyos hullámhosszúságú fény hatására válnak olvashatóvá. Így a különböző rétegek különböző hullámhosszúságú lézer segítségével olvashatóak. Az FMD (Fluorescent Multi-layer Disc) is átlátszó. Itt az adatokat tároló pitek fluoreszcens anyagot tartalmaznak, és lézerfény hatására maguk is fényt bocsátanak ki, amit érzékelőkkel lehet felfogni. Mindkét technológiával a DVD-k kapacitásának sokszorosát lehet a 12 centis korongokon elérni, és piaci megjelenésük már 2001-ben várható.

Dusa Gábor

gabord@comptech.hu

A HAZAI TÁVKÖZLÉS TÁVLATAI

MÁR EGY ESZTENDŐ SINCS HÁTRA A MATÁV ÉS A HELYI TÁVKÖZLÉSI TÁRSASÁGOK KONCESSZIÓS SZERZŐDÉSEINEK LEJÁRTÁIG, A HAZAI TÁVKÖZLÉSI PIAC LIBERALIZÁCIÓJÁIG. A PIAC SZEREPLŐINEK FELKÉSZÜLÉSE RÉG MEGKEZDŐDÖTT, FOLYIK A KÜZDELEM AZ ELŐNYÖS INDULÁSI POZÍCIÓKÉRT A MONOPÓLIUMUKAT MÉG ÉLVEZŐ VÁLLALATOK, VALAMINT A MAJDANI KONKURENCIA KÖZÖTT.

▶ A harc egyik, ha nem a legfontosabb eleme a sokadik változatában lévő Egységes Hírközlési Törvény – EHT-tervezet, melynek feladata a majdani szabad távközlési piac szabályozása lesz. A hazai távközlési cégek érdekszövetsége, a Távközlési Érdekegyeztető Fórum – TÉF – legutóbbi, január 18-i konferenciáján is az EHT állt a középpontban. A téma érdekessége, hogy a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztosága az ünnepek alatt számos, a korábbi egyeztetéseken nem szereplő tétellel egészítette ki a törvényjavaslatot, alaposan meglep-

ve ezzel a szakma képviselőit. Az „Infokommunikáció a harmadik évezred hajnalán” címet viselő rendezvényen az EHT-n túl a hazai távközlés egyéb aktuális kérdései is terítékre kerültek: a gazdasági versenyszabályozás feladatai, a távközlési érdekegyeztető egyesületek szerepe Európában, a kábeltelevíziók mint széles sávú telekommunikációs hálózatok jövőbeni szerepe Magyarországon, a TÉF – alternatív távközlési szolgáltatókat tömörítő – Alternatív Táblájának céljai, a majdani verseny kialakulásának feltételei, a mobilkereskedelem jövője, a távközlési

szolgáltatások külkereskedelme, valamint az elektronikus úton nyújtott szolgáltatások és az ehhez kapcsolódó pénzügyi jogszabályok korszerűsítése.

Az 1996 óta rendszeresen működő civil szervezet a hazai távközlés teljes vertikumát – a vezetékes és mobil távközlési társaságokat, kislevegyszatókat, a kábeltelevíziós cégeket, valamint az előbbiekhöz kapcsolódó vállalkozásokat egyaránt – képviseli. Megnyitó beszédében dr. Mojzes Imre, a TÉF elnöke a fórum legfontosabb céljának a részvételt az új távközlési törvény kidolgozásában, a felkészülést a liberalizációra, valamint a technológiai változásokhoz való alkalmazkodást jelölte meg.

Az Egységes Hírközlési Törvény

Az Egységes Hírközlési Törvény tervezetének legfrissebb változata lapunk megjelenésekor

(Folytatása a 8. oldalon)

már a sokadik közigazgatási egyeztetés kellős közepén tart, az illetékesek a kézhezvételtől számított 15 napon belül fogalmazhatják meg észrevételeiket. Desseffy Anna, az Informatikai Kormánybiztosság szabályozási főcsoportfőnökségének vezetője, a törvényjavaslat tulajdonképpen kidolgozója előadásában elmondta, hiba azt hinni, hogy az EHT feltétele a liberalizációnak, hiszen az a koncessziós szerződés lejártával mindenképp megtörténne. A készülő törvény feladata mederbe terelni a majdani versenyt, megteremteni annak feltételeit az állam, a fogyasztók és a távközlési cégek érdekeinek közös nevezőre hozásá-

szélhetünk, ha egy cég piaci részesedése meghaladja a 25 százalékot. Mivel nem minden esetben kerülhető el a piaci hatalom létrejötte, ezért mindenképpen fel kell készülni ennek kezelésére. A legfontosabb, hogy a cégek ne élhessenek vissza piaci hatalmukkal, illetve hogy előre körülírják az alapkötelezettségek – például a helyi hurokhoz való hozzáférés, illetve a hálózatok összekapcsolási díjai – körét. Előbbi az úgynevezett „utolsó mérföld”, azaz a gerinchálózatokat az előfizetőkkel összekötő kábelek hozzáférhetőségét jelenti a konkurens távközlési cégek számára, hiszen csak így válik lehető-

pen a mobiltelefon legfontosabb előnyének, a folyamatos elérhetőségnek mond ellent. A mobil tengerentúli sikerét a vezetékes szolgáltatók ellenérdeke is hátráltatja, hiszen az Egyesült Államokban a távolsági beszélgetések évente mintegy 18 milliárd dolláros bevételt hoznak a konyhára, ami a mobiltelefon általános elterjedésével alaposan megcsappanhat.

A széles sávú hálózatok szerepe

Mátrai Gábor, a UPC üzletfejlesztési igazgatója a széles sávú kommunikációs hálózatok, mint például a kábeltévés rendszerek szerepéről beszélt a liberalizáció utáni távközlési piacon. Elmondta, a csillagpontos, visszirányított hálózatok a hagyományos telefonhálózat egyik komoly konkurenciájává válhatnak a jövőben. Az 1,7–1,9 millió előfizetőhöz eljutó rendszer azonban komoly anyagi beruházást igényel-igényelt, melynek megtérülését a befektetők természetesen szeretnék elérni. A régi hálózat teljes cseréjével hosszú távú, tőkeintenzív és nagy kockázattal járó befektetést valósítanak meg. A gazdaságos méret nagyság kialakítása maga után vonja a piac konszolidációját.

A kialakulóban lévő információs társadalomban egyre több hír, adat jut el hozzánk. Jelenleg ezeket különálló hálózatokon keresztül kapjuk meg, ám a jövő a konvergencia jegyében integrált, széles sávú hálózatoké. Az elkövetkezendő időben az új technológiáknak (xDSL, UMTS, és így tovább) köszönhetően ötvenszeres-százszoros növekedés várható a sáv szélességben. Így az ilyen hálózatok a helyi elérésben valós alternatívát képesek nyújtani.

A nagy sáv szélesség természetesen azt

A konferencia hallgatósága

FOTÓ: ERDEI KATALIN

val. Az állam oldaláról a legfontosabb annak biztosítása, hogy a szolgáltatások minden előfizetőhöz eljussanak, ezért a tevékenységeket pontosan, világosan, mindenre kiterjedően kell körülírni, elkerülve az esetleges félreértéseket, kiskapukat.

Szabályozott verseny

Dr. Szántó Tibor, az infokommunikációs iroda vezetője elsősorban a versenyszabályozás feladatainak fontosságát hangsúlyozta, hiszen a liberalizáció kezdetével ez lesz a hatékony versenypiac létrejöttének egyik alapfeltétele. Az, hogy milyen mélységű szabályozás szükséges, függ a verseny intenzitásától, hiszen minél erősebb a verseny, annál inkább működnek a piac „öntisztító” folyamatai. A versenypolitikai szabályozás tulajdonképpen imitálja a versenyt, ezért az aktuális problémáknak megfelelően folyamatos felülvizsgálatot igényel, például az árszabályozásnál is.

A versenyszabályozáson túl a műszaki és fogyasztóvédelmi szabályozás is elengedhetetlen, hiszen az előbbi nélkül nehezen biztosítható a versenysemlegesség, valamint a szolgáltatások megfelelő színvonala. A versenyszabályozás egyik legfontosabb feladata a gazdasági erőfölény létrejöttének megakadályozása, hiszen a versennyel nehezen egyeztethető össze, ha egy cég a piac más szereplőitől, a vevőktől, a szállítóktól függetlenül képes végezni a tevékenységét. Jelentős piaci hatalomról egyébként akkor be-

vé, hogy a fogyasztók valóban válasszanak az egyes szolgáltatók közül.

Szintén a versenyszabályozás, valamint a liberalizáció fontosságát hangsúlyozta Timo Lachteenmaki, az Európai Telekommunikációs Fórum – European Telecommunication Platform – elnöke. Lachteenmaki ugyanis éppen ebben látja az európai mobiltelefon hihetetlen iramú fejlődését, melynek jó példája a finnországi, mintegy 70 százalékos mobiltelefon-térhódítás. A szabályozás hiányainak visszahúzó erejére talán az Egyesült Államok a legjobb példa, ahol egységes műszaki szabvány hiányában több, egymással össze nem kapcsolható mobiltelefon-hálózat működik. Ez persze korlátozza a mobilosok mozgásterét, hiszen az ország más területein készülékük nem használható. A rossz, korszerűtlen szabályozás szintén kerékkötője lehet a fejlődésnek. Az USA-ban például a mai napig működik a nálunk már feledésbe merült „hívott fizet” elv, mely szerint a hívó és hívott fél közösen állja a beszélgetés költségeit. Ennek következtében persze sokan kikapcsolva tartják készüléküket, ami ép-

Timo Lachteenmaki

eredményezi, hogy a szolgáltatók jobb, igényesebb tartalmat képesek nyújtani. Ez több és a megjelenő tartalom iránt nagyobb igényeket támasztó felhasználót is jelent, ami természetesen visszahat a sávszélesség kihasználására.

Ehhez azonban a UPC szerint szükség van arra, hogy a helyi hálózatok szintjén is valódi verseny jöhessen létre, melyhez megfelelő törvények segítségével az újonnan piacra kerülteket segíteni, míg a domináns szereplőket visszahúzni kellene.

Az Alternatív Tábla célja

Horváth Pál a TEF Alternatív Tábla céljairól beszélt. A TEF Alternatív Tábla a Pantel, a UPC, a GTS és a Novacom részvételével alakult meg 2000. augusztus 29-én. Egyik fő célkitűzésük a törvényi szabályozás megváltoztatása. A jogszabályok a múltban nem bizonyultak megfelelőnek, mivel a felmerülő problémákra csak késve tudtak választ adni. A tábla résztvevői szeretnék elérni, hogy a jövőben a szabályozás adaptív formában működjön. Így egy olyan rugalmas kerettel szolgálna, mellyel a verseny piac szabályozását segítené, alkalmazkodva ahhoz a helyzethez, amikor a liberalizált piacon az alternatívok és a koncessziós társaságok is versenyeznek.

A tábla tagjai szeretnék elérni, hogy törvényi szabályozás alá kerüljön a távközlési azonosítók rendszere, jogi védelmet szorgalmazzanak az önkormányzati túlkapásokkal szemben. Szerintük szükséges volna, hogy az ADSL-szolgáltatás nagykereskedelmi rendszerben is elérhető le-

gyen, ugyanis például a nemzetközi sávszélességet biztosító kábeleket akkor lehet igazán kihasználni, ha a végfelhasználók számára olcsón rendelkezésre áll valamilyen nagy sávszélességet biztosító – például ADSL – kapcsolat.

A távközlési liberalizáció megfelelő végrehajtásához szükséges volna, hogy az összekapcsolási szerződések megkötését kötelezővé tegyék a nem koncessziós szolgáltatókkal, valamint megoldják az előfizetői hurok, és a frekvenciák többlépcsős felnyitását.

Mobilkereskedelem

– a jövő?

A mobilkommunikáció által nyújtott kereskedelmi lehetőségekről beszélt Erdélyi Erzsébet, a Westel senior üzletfejlesztési menedzsere. Az előadó kitért arra a trendre, hogy a mobiltelefon- és a mobilinternet-felhasználók száma sokkal gyorsabban növekszik, mint „helyhez kötött” társaiké. Emiatt a különféle mobil eszközök a kereskedelemben is fontos szerepet töltenek majd be. A cégek egyelőre azonban tartózkodóak az új technológia nyújtotta lehetőségekkel szemben. Angliában múlt év novemberében a Computer Weekly magazin és a Compaq végzett egy közös felmérést, melyben 500 egyesült királyságbeli vállalatot kérdeztek meg. Ezek 2/3-a eddig elhalasztotta a mobilkereskedelemhez szükséges fejlesztéseket, bár a jövőre nézve fontosnak tartja azt. 30 százaléknál egyéb fejlesztések kötik le az erőforrásaikat, míg 20 százalék még csak nem is tartotta fontosnak a fejlesztést.

A jövő mobiltelefonja rengeteg funkciót kell hogy magába foglaljon. Ezek között a hagyományos értelemben vett mobilkommunikáció csak egy a sok közül. Emellett ez az eszköz biztosít kapcsolódási felületet az internethez és más információs szolgáltatásokhoz, valamint elektronikus fizetési lehetőséget is nyújt majd. Az első lépések már megtörténtek ebben az irányában. Ide tartoznak például az SMS-ben, WAP-on keresztül elérhető információs szolgáltatások, banki átutalásokról SMS-értesítések, és így tovább. A mobilkereskedelem egyik első kísérletét épp a Westel folytatta, amikor lehetővé tette, hogy egyes kólaautomatáknál mobiltelefonon keresztül is lehessen fizetni.

Ehhez kapcsolódott a Köves, Clifford, Chance és Pünder képviselőjének, Szmiczek Sándornak az előadása is, mely az elektronikus és mobilkereskedelemmel kapcsolatos pénzügyi jogszabályok korszerűsítésének aktualitásáról szólt. A jogalkotás lassúsága miatt nem képes lépést tartani a technológiai fejlődéssel. Így például az előbbiekben említett kólavásárlás mobiltelefonon keresztül: amikor a kóla ára a mobilszámlán jelenik meg, az áfatörvény szempontjából értelmezhetetlen.

Fülöp Norbert – Rosta Gábor

TELE

h í r e k

Telefonálhatnak az interneten

(pte) Megállapodott a holland United Pan-Europe Communications (UPC) <http://www.upccorp.com> távközlési és internetszolgáltató (ISP) cég a Ciscóval: közösen európai Voice over IP (VoIP)-hálózatot létesít. A már meglévő UPC-kábelhálózatot a jövőben interneten való telefonálásra (VoIP) használják. Az egyelőre három évre szóló együttműködés értelmében öt európai nagyváros félmillió előfizetője telefonálhat az interneten, a hagyományos szolgáltatói árnál jóval olcsóbb tarifáért.

Jön a GPRS-organizer

(pte) Legkésőbb a nyár elején, júniusban megjelenik az amerikai piacon a Motorola <http://www.motorola.com> personal interactive communicatorja. Az Accompli 009 fantázianevű modell egy háromsávós (900, 1800 és 1900 MHz) GPRS-szabványt használó GSM-rádiótelefon és egy elektronikus organizer egyesítéséből jött létre. Az Accompli 009 mindössze 161 gramm; akkumulátora csak 20 grammot nyom; képernyője 256 szín megjelenítésére alkalmas, ami a WAP-böngésző számára éppen elegendő. Az Accompli 009-be játékokat és riasztó-figyelmeztető funkciót is beépítettek. Akkujá 70 óra hosszútartású üzemi állapotban a készüléket, illetve 120 órnyi beszélgetést tesz lehetővé.

Új lézertechnika

(pte) Egyedülálló módszert dolgoztak ki az üvegszál kábelek kapacitásának számottevő növelésére a Lucent Technologies Bell Labs <http://www.bell-labs.com> tudós kutatói. A használt hullámhossztól függetlenül, egyidejűleg több lézersugarat kötegelnek egygyé. Ily módon egyetlen szálban az eddiginél jóval nagyobb mennyiségű adat továbbítható – jelentette ki Howard R. Stuart, a Lucent kutatója. Az innovatív eljárás fölöslegessé teszi a ma még széles körben elterjedt hullámhossz-sokszorozó használatát. Egyelőre eldöntendő, hogy az új módszer árban képes-e versenyezni a WDM-mel, a hullámhosszosztásos multiplexálással. A megoldás egyébként alkalmas a széles sávú internethez is.

Az UMTS kiszorítja a GSM-et

(pte) A c-quential <http://www.c-quential.com> felmérése szerint alapvetően átalakítja a rádiótelefon-piacot az UMTS, a mobiltelefonok harmadik nemzedéke, és legkésőbb az évtized végére teljesen kiszorítja a ma legszélesebb körben alkalmazott GSM-szabványt. Az UMTS (univerzális mobil távközlési szolgáltatás) az adat- és multimédia-szolgáltatások áradatát zúdítja kínálatként a felhasználóra, ráadásul tovább csökkenti a telefonálási díjakat. A c-quential véleménykutatói száznál több távközlési vállalat vezetőit kérdezték meg 16 európai és ázsiai országban. Elsőként a vállalati ügyfelek és a sokat telefonálók nyergelnek át már 2002-től az UMTS-re; az előre fizetett kártyát használók viszont 2008-ig kitaranak a „jó öreg” GSM mellett.

K. L.

JÁTÉK

h í r e k

House Party-kiegészítő

Az Electronic Arts legsikeresebb terméke a The Sims című játék. Ennek tudatában a cég sorban hozza ki a kiegészítőket, folyamatosan fenntartva az érdeklődést. A következő a sorban a The Sims House Party Expansion Pack. A kiegészítővel kapunk új karaktereket, új építészeti stílust és új időöltési lehetőségeket. Tavasztól (ekkorra tervezik a megjelenést) teljesebbé tehetjük simjeink kikapcsolódását, szórakoztatását, és megnézhetjük őket akár a táncparkett ördögeiként. További információ: <http://www.ea.com/>

Visszautasított Eidos-hirdetés

Több amerikai újság megtagadta az Eidos közeljövőben megjelenő játékaának hirdetését. Indokuk szerint a Fear Effect 2 reklámja szexuálisan túlfűtött, ezért nem jelenhet meg. A kifogásolt képen egy rajzolt fiatal lány fekszik a hasán, míg a másik felette térdelve masszírozza a hátát. Ennél jobb reklámkampány nem is kell egy játéknak, mint a botrány. Érdekes módon a hirdetésekben nem szokták kifogásolni az erószakos képeket, azonban a szex valamiért tabu.

Nem adják ki a Stunt GP-t

Alig néhány hete jelent meg a Team17 által fejlesztett Stunt GP letölthető demója. Ennek ellenére az Infogrames úgy döntött, hogy nem adja ki a programot sem PC-re, sem Dreamcastre vagy Playstationre. A bejelentés indokokat nem tartalmaz, így azt nem tudni, mi készítette őket erre a döntésre. A Stunt GP egy- és többjátékos módban játszható autóverseny, amiben rádió irányította kisautókkal mérkőzünk. A pálya nem egyszerű kör alakú, hanem rámpákon ugrálunk, 360 fokos hurkokban haladunk. A játékból nem hiányzik a menedzser rész sem, így gazdálkodhatunk a nyereményünkkel és felturbózzhatjuk autóinkat. A játék weblapja: <http://stuntgp.team17.com/frames.html>

Elemental Saga bétateszt

A Nexon hamarosan elindítja Elemental Saga című on-line szerepjátékának bétatesztjét. A teszt kezdetének időpontja még nem ismert, ezért érdemes rendszeresen ellátogatni az oldalakra, a <http://www.nexon.net/esaga> címre.

A játék szerint 2099-et írunk, amikor az emberiség már majdnem teljesen kipusztította a Földet. Gaia, a Föld lelke a bolygó megtisztítására készül, amit kreatúrai által kíván véghezvinni. Mi, mint az elemekkel kapcsolatos mágiaiban jártas varázsló, az emberiség védelmére kelhetünk, mielőtt az emberi faj végleg eltűnne a felszínről. A készítőik ígéretei szerint, ha készen lesz a játék, egyszerre 16 ezer játékos barangolhat majd az Elemental Saga világában, egy szerveren.

Heti toplista

A legtöbbet eladott játékok listája a 2000. december 31. és 2001. január 6. közötti időszakban. Zárójelben az előző heti helyezés.

1. (1) The Sims
2. (3) The Sims Livin Large Expansion Pack
3. (2) MP Roller Coaster Tycoon
4. (5) Command & Conquer: Red Alert 2
5. (7) MP Roller Coaster Tycoon Loopy Landscapes
6. (9) Sim Theme Park
7. (4) Age Of Empires II: Age of Kings
8. (6) Who Wants To Be A Millionaire 2nd Edition
9. * Hoyle Casino 2001
10. (8) Diablo 2

KARIBI SZIGETEK és

RITKA ALKALOM, DE VÉGRE BEKÖVETKEZETT: AZ ÉV VÉGÉN KÉT KALANDJÁTÉK IS MEGJELENT. AZ EGYIK EGY NAGY SIKERŰ SOROZAT NEGYEDIK RÉSZÉ, A MÁSIK A MOZIKBAN MOST IS MŰSORON LÉVŐ RAJZFILM FELDOLGOZÁSA. BÁR MEGJELENÍTÉSRE MINDKETTŐ HASONLÓ MÓDSZERT ALKALMAZ, EGYÉB MEGOLDÁSAIKBAN NEM KÜLÖNÖSEBBEN KÖVETNEK AZONOS UTAT.

► Az Escape from Monkey Island egy teljesen szokványos kalandjáték, a szokásos idegölő tárgykeresgélési és azok összepróbálgatásából álló feladványokkal. A Gold and Glory – Road to El Dorado, a (Steven Spielberg által felügyelt) Dreamworks rajzfilm eseményeit dolgozza fel. Mindkettő 3D- megjelenítést alkalmaz – tulajdonképpen ez az összes hasonlóság a két program között. Az első ragaszkodik a hagyományokhoz, így főképpen hardcore-kalandjátékosoknak nyújt igazi kihívást, míg a második feldúsítja a szokásos feladatokat ügyességi részekkel, hogy a gyerekek is élvezhessék a játékot.

Ki gondolná, hogy a Lucasarts Monkey Island sorozata már tízéves! Ennyi idő már kötelez bizonyos dolgokra, többek között arra, hogy a színvonalat tartsák a készítőik. Másfelől egy játék negyedik részénél már elkerülhetetlen, hogy a program „ne tagadja meg a múltját”, vagyis ne találkozzunk ismerős problémákkal, szereplőkkel, megoldásokkal. Kezdjük azzal, hogy mi változott meg teljesen. A grafika új (legalábbis ebben a sorozatban), a készítőik az eddigi rajzfilmes megjelenítést elvetették, és kiléptek a rajzlap síkjából, megfelelően a ma divatjának. A Lucasarts egy régebbi kalandjátékának, a Grim Fandangónak a 3D-motorját tekintették alapnak, és azt felhasználva alkották meg a játék külsejét. Így hőseink poligonokból állnak össze, persze megtartva eddig meg-

szokott mókás külsejüket. Úgy látszik, ez most már egyszerűen elkerülhetetlen, hiszen a 3D-sedő kalandjátékok sorában tudhatjuk már a Discworld-sorozatot, a legutolsó, Discworld Noir című résszel, hamarosan érkezik a Simon the Sorcerer 3D, és egy ősrégi játék felújítása, a Dragon's Lair, szintén térbeli megjelenítéssel. Azt hiszem, hogy a hagyományos rajzfilmeknek és a rajzolt kalandjátékoknak végleg leáldozott (elég csak a mostanában megjelent rajzfilmekre gondolni – Egyiptom hercege, Tarzan, Titan A. E. – mindegyik 3D-effektusok bevetésével is készült).

A történet szerint Guybrush Threepwood kalóz és kedvese (bocsánat, felesége), Elaine épp mézesheteikről térnek vissza. Elaine, aki egyébként Melee-sziget kormányzója, meg-

Virtuális síparadicsom

A síszezon kellős közepén kétségkívül a legkézenfekvőbb program a Ski Resort Tycoon. Nem állítom, hogy helyettesítené a valóságos élményeket, de jobb esetben annak legalább illékony illúzióját adja. Meleg szobában, kényelmes fotelben ülve igazgathatjuk az általunk elképzelt síparadicsomot, legyen szó a Sziklás-hegységről vagy az alpesi legelőkről.

Indulásként mentorunk, Tycoon Bob igyekszik minket a menedzselés anyagi és pszichológiai vetületeibe beavatni, nevezetesen, hogy „mire repül rá a légy”, és mire a jónép. A választott nehézségi szintnek megfelelő summával, 10, 20 és 50 ezer amerikai dollárral lendülhetünk a munkába, alakíthatjuk ki a hegy lábánál az üdülőfalut, a hegy oldalá-

ban pedig a hódeszka- és sípályákat. A vendégeknek értelemszerűen különböző szintű, áru és nagyságú szálláshelyre, falatozóra és mellékhelyiségre van szükségük, a bajbajutottaknak egy csapat hegyi mentőre, állagmegóváshoz szerelőkre, valamint nem árt egy sí- és hódeszkaölcsönző sem. Az idő előrehaladtával a bevétel növekedésével aztán kü-

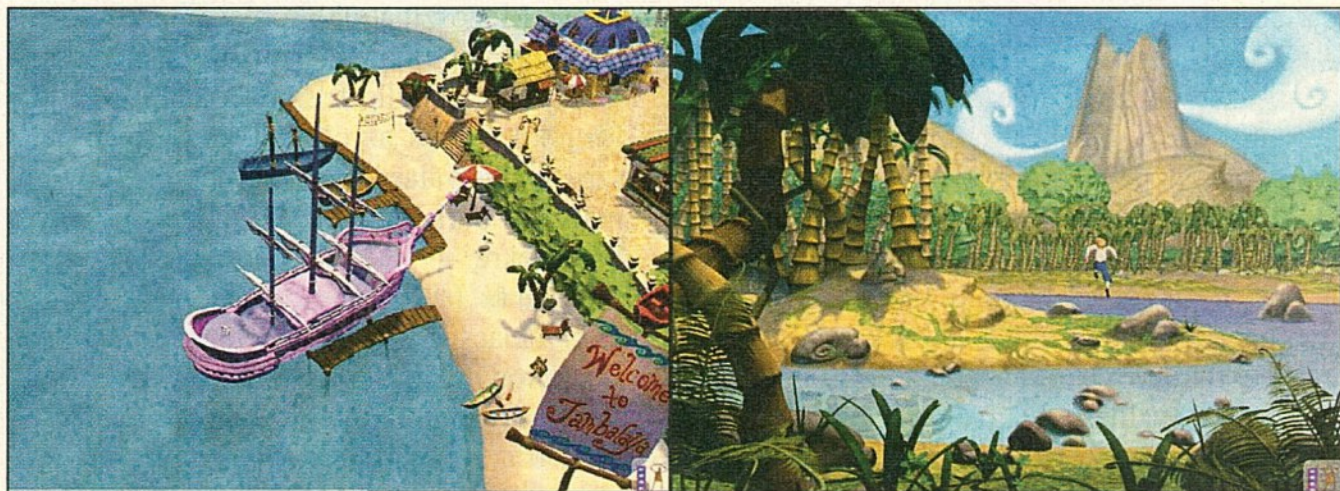
El Dorado aranya

ször valamilyen állat segítségét kell igénybe vennünk, legyen az egy bika, Altivo, a ló, egy megvesztegethető majom, esetleg egy kis tatu. A játék elején feladatunk valamilyen módon, elkerülve az őrséget, kitalálni a városka kikötőjébe, és feljutni Cortez, a konkviztádor éppen Dél-Amerikába induló hajójára. Itt még tárgyakat kell gyűjtögetnünk, és szereplőket rávennünk, hogy segítsenek nekünk. Ez a fő csapásirány, egészen addig, amíg a viszontagságos tengeri út után el nem jutunk a dzsungelbe. Itt találkozunk először másfajta feladatokkal. Többek között platformjátékokból ismerős ugrálós részekkel (folyón átjutás az elsüllyedő teknősök páncéljaira ugrádozva, vagy forró láva fölött leszakadó köveken továbbhaladva). A harmadik feladványtípus az, amikor két hősünk különválnak, és egymástól függetlenül kapcsoló-

lepetéssel tapasztalja, hogy kiemelkedő pozíciója dacára egy teremtett lélek sem fogadja őket a kikötőben. Az ok egyszerű, a hosszabb távol töltött idő alatt (utoljára az első részben jártak otthon) halottá nyilvánították a hölgyikét. Feladatunk a játékban az emberek meggyőzése ennek az ellenkezőjéről, és a titokzatos idegen megállítása, aki azon ügyködik, hogy totálisan kalózmentes vidéké alakítsa a kis szigetet.

A sorozat ismerősei számára az első legnagyobb meglepetés az lesz, hogy hiába próbálják meg egérkéjüket mozgatva teleklikelni a képernyőt. A program vezérelhető billentyűzettel, game-paddel, de egérrel nem. A játékmenet nem változott, tárgyakat keresgélünk, emberekbe ütközünk, akikkel kedélyesen (vagy nem annyira kedélyesen) cseverészünk – van egy párocska, akiket még az első részben otfelejtettünk a Monkey Islanden, így már nem is olyan barátságosak –, és rohángalunk egyik szigetről a másikra. A játék legizgalmasabb megoldása a párbaj, amiben sokszor lesz részünk. A tennivalónk mindössze annyi, hogy ellenfelünket szópárbajban kell legyőznünk: ki tud rondábbat mondani a másiktól. Hűen az előző részekhez, a kalandjaink során begyűjtött tárgyak tetszőlegesen kombinálhatóak, függetlenül bármilyen ép ész megkövetelte logikától. Emiatt, ha teljesen elvesztünk, az utolsó mentsvár a minden mindennel történő össze-

próbálgatása lehet. Bár különösebb problémákkal nem küzd a program, már létezik hozzá egy kisebb hibákat javító készlet, ami a <http://support.lucasarts.com/patches/monkey-4.htm> címről tölthető le.

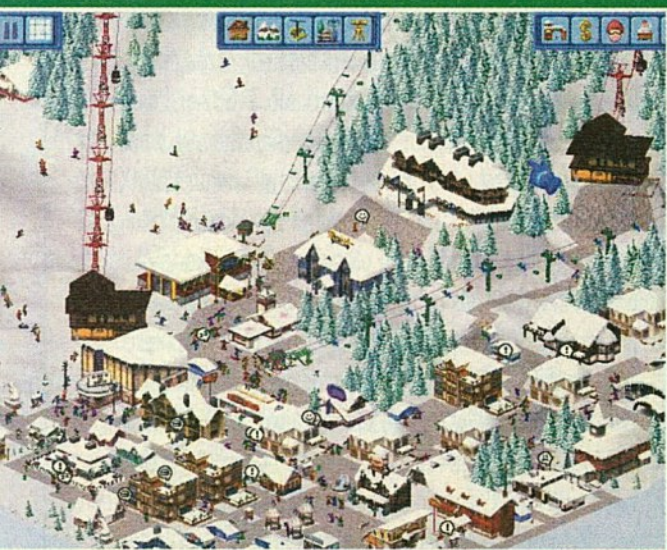
A Gold & Glory – Road to El Dorado nem teljesen 3D-külsejű. Itt a készítők azt a szokásos megoldást alkalmazták, hogy a szereplők az előre megrajzolt háttér előtt mozognak. Tulio, Miguel és társaik azonban poligonokból állnak, így adva meg a térérzetet. A játék legjobb tudomásom szerint (bevallom, nem láttam a rajzfilmet, de ezt mondták nekem olyanok, akik látták) hűen követi a film cselekményeit. A történet szerint Tulio és Miguel pókeren pénz helyett egy térképet nyernek, amelynek felhasználásával eljuthatnak az arannyal teli El Doradóba. Továbbhaladásunk érdekében legtöbbször

kat nyomogatva, de egymást segítve jutnak fel például az inka piramis tetejére, egy párduc elől menekülve. Egyik feladvány sem olyan nehéz, mint a Monkey Islandben, így az ifjabb korosztálynak mindenképpen ajánlott program. Egyetlenegy hibája van, hogy tapasztalt öreg rókaként én nagyon gyorsan végigjártam.

Minimum hardverigény: Escape from Monkey Island – 200 MHz-es Intel vagy AMD-processzor, 32 MB RAM és 195 MB hely a merevlemezünkön, valamint Windows 95/98/ME vagy 2000 Gold and Glory: Road to El Dorado – 233 MHz-es Intel vagy AMD-processzor, 32 MB memória és 4x-es CD-ROM, Windows 95/98/ME.

Dusa Gábor

gabord@comptech.hu

lönböző szintű iskolákat és szórakozóhelyeket (például mozi, korcsolyaringet és bowlingpályát) nyithatunk, a hegylakó jetivel ápolandó jó kapcsolat érdekében pedig kell majd egy Big Foot Preservation nevű létesítmény (potom 50 ezer dollár). No és a pályák! Az elején csak kezdőknek nyithatunk, hozzá egyszerű sífelvonóval, aztán jöhetnek a magasabb szintek, mind pályanehezés, mind felvonó terén, illetve kiegészítésként síugrószánc és hódeszkapálya. A szolgáltatás színvonalával

egyenes arányban nő a síparadicsom vonzereje, látogatottsága, minőségi besorolása, az ötcillagos változathoz már gyakorlatilag minden létező épületet fel kell húznunk a völgyben. Az összetett, mégis viszonylag könnyen követhető játékban folyamatosan láthatjuk, mennyi az egyes épületek, felvonók fenntartása, üzemeltetése, bevétele és értékcsökkenése, hányan használják éppen és addig összesen, így folyamatosan jól nyomon követhető, hogy beruházásaink mennyire rentábilisak. Természetesen bár-

mikor bármely szolgáltatás árát megváltoztathatjuk, az adott épületet, pályát vagy felvonót bezárhatjuk és később újra üzembe helyezhetjük. A Ski Resort Tycoon hangulatában, grafikájában leginkább a Transport és a Rollercoaster Tycoonhoz hasonló, felülnézeti építkezés program, újdonság viszont, hogy ezúttal a helyszínt adott helyekről akár 3D-ben is megtekinthetjük. (Minimális konfiguráció: P200 MHz, 32 MB RAM, 4 MB videokártya, 150 MB HDD.)

P. B.

INFLUENZA ELLEN *internet?*

Mi jut eszébe, ha azt hallja: vírus? A Computer Technika olvasóinak bizonyára Melissa, Romeó, Júlia és társai ugranak be elsőként, amelyek ellen fontos védenünk adatállományunkat. A neten azonban elérhetőek olyan hálózati vírusok is, amelyek segítségével védekezhetünk az egészségünket károsító vírusok ellen.

▶ A www.netkorhaz.hu virtuális világában valódi orvosok rendelnek, akikhez tanácsért fordulhatnak a panaszaiikkal, kétségeikkel küzdő internetezők, és e-mailben, 24-48 órán belül választ kapnak kérdéseikre. „Rendelnek” többek között gyermekorvosok, sebészek, belgyógyászok, allergiával foglalkozó specialisták. A netKórház orvosai kérésre akár e-mailben érkező leletet, laborértéket, műszeres vizsgálati eredményt is értékelnek, például a páciens korábbi EKG-leletét.

Lénárt Zoltán ügyvezető szerint egy átlagosnak mondható eset a következő. A beteg, aki a magas vérnyomás tüneteit tapasztalta magán, és idő hiányában nem ment személyesen orvoshoz, hanem számítógépe előtt ülve e-mailben belgyógyászkhoz fordult, hogy megossza problémáját vele. A belgyógyász a lehető leghamarabbi kivizsgálásra irányította a páciens, aki a netKórház orvo-

sának rendelőjét kereste fel. A baj hamar kiderült, a kezelés alatt álló páciens ma vérnyomáscsökkentő terápiában részesül. A választ író orvos ajánlhat gyógyszert vagy gyógyhatású készítményt a „betegnek”, természetesen a vényhez kötött gyógyszereket a páciens háziorvosa vagy a személyes találkozás során a netKórház orvosa írja fel.

Az egészséges életmódra törekvő látogató olvashat életvezetési tanácsokat, böngészheti a szakirodalmi tanulmányokat, részt vehet fórumokon is. A XXI. század „telemedicinája” több hálózati szemen is – például a www.sos.index.hu –, ahol ingyenes testi, lelki, jogi tanácsadással állnak rendelkezésre a szakemberek. Megoszthatjuk problémáinkat sorstársainkkal, de magánlevélben is kérhetünk megoldást. Mindig friss és aktuális vendégfórumok várják az olvasót, most éppen egy szexológus válaszol az internet jótékony homályába burkolózó érdeklődőnek a kényes kérdésekre.

További hálózati szerek, ahol egészségügyi, lelki tanácsot kaphatunk, magyar nyelven: www.sos.index.hu, www.ps.elte.hu/~ok, www.sulypont.hu, www.hazipatika.com.

Farkasné Fülöp Hajnalka

cserko@mail.digitel2002.hu

HARDVER

h í r e k

Pentium III és fél

Új processzor várható az Inteltől, mely a Pentium III (maximum 1 GHz) és a Pentium IV (akár 2 GHz és afölött) közötti piaci rést hivatott betölteni, és így megakadályozni, hogy az AMD kihasználhassa ezt. A Tualatin kódnevű CPU ez év második negyedévében várható, és a P IV-nél is használt 0,13 mikronos réz alapú technológiával készül. Ennek megfelelően csak 1,2 voltos feszültséget igényel, így magasabb frekvencián hajtható. Az első példányok várhatóan 1,2 GHz körül működnek majd, 133 MHz-es FSB segítségével. Az új processzorhoz természetesen új alaplap is dukál. Ehhez legelsőként az i815-B chipset várható, mely SDR-SDRAM-ot támogat. A processzor a Socket 370-es foglalatra illeszkedik, és a Pentium IV-hez hasonlóan beépített hővezető sapkát tartalmaz.

KT266 chipkészlet

(www.hsw.hu) A tajvani VIA Technologies megkezdte az AMD Athlon/Duron processzorokhoz tervezett DDR SDRAM-ot támogató Apollo Pro KT266 chipkészlet szállítását. A chipsetet még 2000 őszén jelentette be a VIA, de tényleges megjelenésére egészen mostanáig kellett várni. A chipgyártó nem titkolta az Intel Pentium III-hoz tervezett DDR chipkészlet, az Apollo Pro266 megjelentetését tűzte ki első feladatként. Az Apollo Pro KT266 chipkészlet 0,35 mikronos csíkszélességgel készül a TSMC üzemeiben.

DDR-alaplapok az ASUS-tól

(www.hsw.hu) Az ASUS nemrégiben jelentette be, hogy megkezdte A7A266 típusjelű Socket A processzorok fogadására képes DDR-alaplapjainak gyártását. Az ALIMAGiK 1 chipkészletre épülő – mind DDR, mind pedig SDR memóriamodulok fogadására képes – lap főbb specifikációi a következők: ALIMAGiK 1 chipkészlet (M1647 North Bridge, M1535D+ South Bridge), 100/133 MHz FSB, 2 DDR SDRAM DIMM és 3 SDRAM DIMM foglalattal, mellyel 2 GB-nyi PC1600/2100 DDR SDRAM, illetve 3 GB-nyi PC100/133 SDRAM memóriát támogat. Ezenfelül a chipkészlet természetesen AGP Pro/4x és UATA 100 támogatással is rendelkezik. A cég Intel processzorokhoz is gyárt DDR-alaplapot, CUV266 típusjelű. Ennek lelkét a VIA VT8633 chipset adja, amely PC2100/1600 memóriamodulok kezelésére képes.

Új HP hálózati kiszolgáló

Az LP 1000R modellt elsősorban vállalati felhasználóknak és nagy forgalmú website-ok üzemeltetőinek szánják. A rack-szekrénybe helyezhető termék két darab 1 GHz-es Pentium III processzort foglal magába, és három merevlemez lehet elhelyezni benne. Egy szekrényben összesen 42 darab LP1000R tárolható. A termék ára 3800 dollár körül van, de a HP kidolgozott egy ún. „utility pricing” nevű programot, így a gyártótól bérelni is lehet azt, a díjazás pedig a használt processzorok száma alapján történik. Kora tavasszal jelenik meg a típus következő változata, az LP 2000R, ez szintén két processzort tartalmaz majd, de több merevlemez lesz képes kezelni, továbbá bővíthetőkkel is ellátják. Az LP 1000R mellett két adattároló eszközt is megjelentetett a HP, ezek szintén rack-szekrénybe helyezhető merevlemez, illetve mágnesszalagos tárolóegységek.

Kürtölő

Jövőbe látás. Hálás feladat mindaddig, amíg a jövőből múlt nem lesz, és sor nem kerül a szembesítésre. Viszont nem kell túl nagy jövőbe látó képességgel rendelkezni ahhoz, hogy a következő évek egyik legfontosabb iparági kérdéseként az informatikai biztonságot jelöljem meg. Mindez az informatikai biztonság – pontosabban bizonytalanság – mai helyzetéből következik. Nincs olyan iparág, ágazat, terület, amelynek fejlődését a jelenlegi kaotikus helyzet ne akadályozná.

A kiinduló helyzet: Az informatikai biztonság lényegében (igen leegyszerűsítve) annak megakadályozását jelenti, hogy az adatok elveszzenek vagy illetéktelenek kezébe kerülhessenek. Ebből a szempontból a világ el van árasztva rossz minőségű informatikai termékekkel, rendszerekkel, szolgáltatásokkal. Globális értelemben, biztonsági szempontból, az informatika alkalmazásának kockázata nagy. Hogy pontosan mekkora ez a kockázat, azt eddig csak lokális rendszereknél tudták meghatározni. Lokális rendszerek esetében lehetséges úgy csökkenteni a kockázatot, hogy egyedi védelmi rendszert építünk az informatikai rendszer köré. Ez a megoldás azonban globálisan nem használható.

A világ legjelentősebb gazdasági erejével rendelkező informatikai vállalkozások teljesen természetes önvédelmi stratégiája, hogy igyekeznek elkendőzni, mekkora az ő felelősségük a kialakult helyzetben. Az „elkendőzés” itt azt jelenti, hogy nem tiltottnak, hanem természetesnek tekintik (vagy tekintették) a fogyasztóknak minőségű termékek piacra kerülését. Minden remény megvan azonban arra, hogy ezen a téren alapvető változás következék be. A minőségjavítást a jövő felmérhetetlen piaci lehetőségei fogják kikényszeríteni.

Az informatikai termékek minősége: Az iparágak minőségvédelmét általánosságban szólva a szabványok jelenítik meg. Az informatikai iparnak eddig is voltak szabványai, de ezeket a szabványokat sokkal inkább a legnagyobb gyártók akarata határozta meg, mint a nemzetközi piac minőségi igényei. Az informatikai biztonság e kulcskérdéséről Carl Shapiro és Hal R. Varian, Az információ uralma című könyv szerzői az alábbiakat írják: „A szabványok mérséklék a fogyasztók technológiai kockázatát, ugyanakkor a szabványok meggyorsítják az új technológia elfogadását. A sok támogatóval rendelkező szabvány rendkívül sokat tehet a technológia hitelének megteremtésében, amely azután önmagát igazolja. Ezzel szemben az inkompatibilis termékek-nél a vásárlók zavarodottak lesznek, és félnek, hogy a termékkel nem tudnak majd mit kezdeni.”

A fentiek világossá teszik, hogy a nemzetközi szabványok létrehozásához az informatikai iparnak új (a klasszikus iparágak által már bizonyítottan bevált) úton kell haladnia, a minőség biztosításának más esélye nincs.

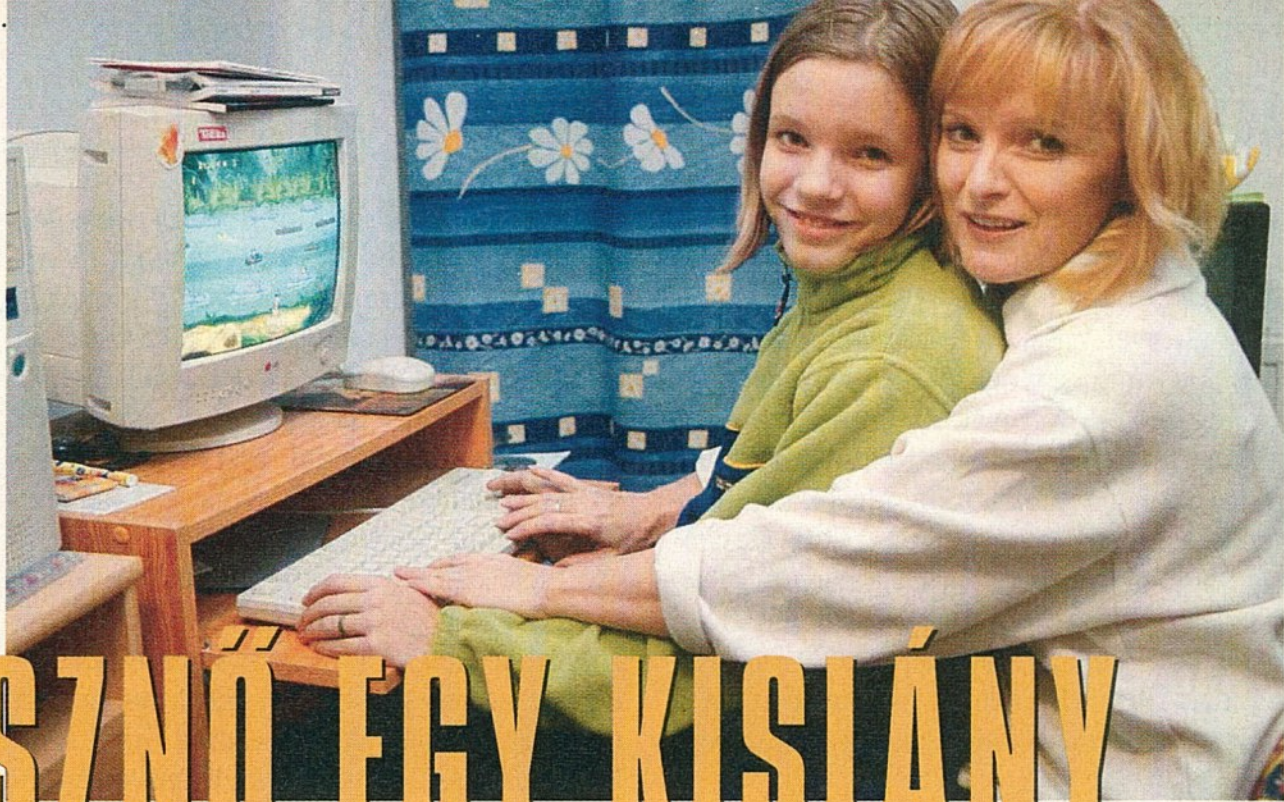
Az új minőség új lehetősége: A világ informatikai összeshívódése, az internetben rejlő lehetőségek realitása és víziói jelentik a fő hajtóerőt az informatikai eszközök és rendszerek minőségjavításához. Az informatikai minőség, mint fogalom, egy új terméket is elő fog állítani: ez az informatikai biztosítás. A klasszikus iparágakban is ez volt a fejlődés menete, nem kell tehát nagy képzelőerő a jósláshoz.

A biztosítás megjelenése az informatikai piacon óriási lökést ad majd szinte minden iparágban. És ez már a minőség második lökése lesz.

Kürti Sándor

sandor.kurti@kurt.hu

KUBIK ANNA ÉS NEGYEDIK
ÁLTALÁNOSBA JÁRÓ LÁNYA,
CSISZÁR VIRÁG
OTTHONÁBAN ÁTÉLHETŐ,
HOGY A GÉPNEK IS VAN
LELKE. NYOMA SINCS A NŐK
EGY RÉSZÉRE JELLEMZŐ
SZÁMÍTÓGÉPTŐL VALÓ
IRTÓZÁSNAK, SŐT...

EGY SZÍNÉSZNŐ, EGY KISLÁNY

és a számítógép

▶ A Virág által sűrűn változó, hol saját készítésű, máskor az internetről levett képernyővédő figurák is jelzik, hogy itt személyes az elidegenedettnek mondott kapcsolat.

Markovits Ferenc: Mióta van gépük?

Kubik Anna: Négy éve. Úgy történt, hogy engem iszonyúan érdekelt, s azt is tudtam, hogy lányomnak szüksége lesz rá. Az osztálytársaival esténként levelezik, tehát már nem a telefon után nyúl, hanem e-maileket küldözgetnek egymásnak, hosszú órákon át. Sajnos csak egy vonalunk van, s ilyenkor nem lehet telefonálni. Négy és fél éve, mikor Virág még csak óvoda volt, az óvoda mellett hirdettek egy szövegszerkesztő tanfolyamot, s amíg váraкоztam rá, beiktattam magamnak ezt a kis kitérőt. Úgyhogy nekem oklevelem van szövegszerkesztésből. Az elméleti részét nagyon utáltam, de mikor elkezdtünk dolgozni, az már nagyon tetszett. Regényformákat alakítottunk ki, vagyis azt, ha én most például írnék egy könyvet, hogy alakítanám ki a címlapot, miként kell megoldani a belső tördeléseket, és még sok mindent. Nagyon megtetszett, s amikor Virág iskolás lett, akkor vettük a gépet, és már az első pillanattól kezdve együtt tanultuk a kezelését. Hogy mi minden készült itt, azt el sem tudom mondani. Mióta van szkennerek, azóta készítenek már naptárt ajándékba úgy, hogy minden oldalon az ő fényképe díszeljen vagy születésnapra zsúrokra meghívót. Egy éve elkezdtünk internetezni is. A lányom egyébként sokkal bátrabb, sokkal messzebb kalandozik. Engem főleg a hírek és a színházi kritikák érdekelnek, ő inkább zenét keres, főleg a heavy metalt szereti.

M. F.: Mit jelent az, hogy a lány bátrabb?

K. A.: Ő „földrajzilag” is messzebb merészkedik, sokszor vaktában keresgél, én meglegszem azzal, amiről hallok, nem megyek tovább bizonyos pontoknál. Ő pedig pont az ilyeneknél mondja,

hogy miért ne nézzük meg még ezt is, s gyakran fölkeresi ezeket az oldalakat. Én csodálom ezért őt.

M. F.: A kezdet kezdetén mi volt az, ami felkeltette az érdeklődését?

K. A.: Haragudtam azokra az idegesítő demagóg szövegekre, hogy itt az írásos kultúra, a könyvek vége. Én éppen az ellenkezőjét gondolom, s pont azért kezdett izgatni, mert érzem a beláthatatlan segítséget benne. A számítógépet nem valami ellenében, hanem valami mellett kell használni, s akkor óriási segítséget jelent. Sokan lustaságból szidják, mert már nincs kedvük megismerni, s azt gondolják, hogy ez valami különösen nehéz dolog. Az én szakmában igen kevesen számítógépeznek. A nagyon fiatalokról keveset tudok, de a korosztályomból alig ismerek valakit, aki használná. Egyetlenegy volt osztálytársam van a főiskoláról, akivel levelezek, Forgács Péterrel, aki az Operett Színház tagja. Amikor legutóbb Emerton-díjas lett, e-mail-ben gratuláltam, s nagyon jólesett neki.

M. F.: Azért az idősebb színészek között is akad, aki használja a gépet, például Darvas Iván vagy Garas Dezső.

K. A.: Hát éppen ez az. Ha Darvas nekiállt hetvenen felül, akkor más miért nem? Ezt nehéz megérteni. Sok időt megtakarítok azzal, hogy a legtöbb újság fönt van

már az interneten, s ami érdekel, azt gyorsan elolvasom. Vagy ha azt vesszük, hogy nagy a helyhiány a lakásban, régen ide-oda rakosgattam a rólam megjelent cikkeket, kritikákat, anyukámnál is rengeteg van, de nála sem volt helye. Ezeket mind beszken-neltük, s azóta nincs

vele gond. A gép szövegtanuláshoz is biztos tud segíteni.

M. F.: Hogyan?

K. A.: Fölveszünk bizonyos dolgokat, amiket nagyon könnyű visszajátszani. Megkérhetem például Csernus Mariannt, hogy az új színdarabunk nagyon gyors párbeszédeiből mondja föl az ő részeit, mert csak olvasva nagyon nehéz lenne megtanulni. Virággal mindketten állandóan tanulunk angolul, a kiéjtés meghallgatásához is használjuk a kitűnő nyelvtanító programunkat. Sokan nem merik leültetni a gyereket a gép elé, mert akkor soha többé nem kel fel előle. Én meg éppen fordítva vagyok ezzel, mert nekem egy örökmozgó, hiperaktív lányom van, s így külön öröm, ha öt percre leül, s akkor csak erre koncentrálok.

M. F.: Gondolom, azért van egy határ.

K. A.: Két órát engedélyezek neki maximum, de nem mindig sikerül betartatni. Ha nagyon érdekes helyeken jár, akkor megbocsátok neki, s én is mellé ülök... Este tízkor legkésőbb le kell feküdni. A legdrágább az egészben a nyomtatás, mert Virág hetente „elfogyaszt” egy nyolcezer forintos tintapatront, bár most már nem nyomtatja ki minden művét.

M. F.: Rövidesen elkészül az ön honlapja is. Ez miben lesz más, mint az eddigiek?

K. A.: A személyesség a legfontosabb. Ne csupán önéletrajz legyen meg a szerepek, hiszen az a lexikonban is olvasható. Az általam sem kedvelt pletykalapoknál mindig az érdeklő az embereket, ami a privát szféra. Talán ha az ember maga közölne magáról háttérinformációkat, hogy mit csinál a színpadon kívül, az nem lenne olyan sértő, bántó, ízléstelen. Szerintem még akár kedvenc zenék is fölkerülhetnének a honlapra vagy akár egy külföldi nyaralás képei. Ehhez persze az kell, hogy az illetőnek legyen kedve, érzéke írni.

Markovits Ferenc

fmarkovits@drotposta.hu

Kubik Anna színművésznő 1957-ben született. Kisebbségi megszakítással a főiskola elvégzése óta a Nemzeti, új nevén a Magyar Színház tagja. Az előző évtizedben néhány évig a Budapesti Kamaraszínháznál is dolgozott. Klasszikus előadásokban, így a Rómeó és Júliában, vagy a Bánk bánban ugyanolyan otthonosan mozog, mint a kortárs Barátaim, kannibálok, vagy a Sade márkiné című darabokban. Már főiskolás korában fölfigyelték tiszta beszédére, Jászai Mari-díjas.

ARTPHOTO.HU

► (Munkatársunktól) Az első on-line fotogaléria sajtóbemutatójára a minap került sor. A www.artphoto.hu címen – egyelőre 7 fotográfus műveivel – egy galériát találhatunk, melyet a jövőben egy-másfél havonta bővítenek egy-egy alkotó képeivel. Itt, mint a valódi kiállítótermekben, a központi csarnokból kiindulva végigjárhatjuk a fotográfusok különtermeit, még a séta sebességének a megválasztására is lehetőségünk van. Ha valamelyik kép megtetszik, megvásárolhatjuk. Mielőtt fizetnénk, lehetőségünk van a kép keretét és passzpartúját saját ízlésünknek megfelelően kiválasztani az erre a célra kialakított műhelyben.

KIHÍVÁSOK ELŐTT a Symantec

► (Tudósítónktól) A Symantec egyik legtekintélyesebb vezetője hívta beszélgetésre a minap a magyar számítástechnikai szakzsajtó munkatársait. A magyar fővárosban tartózkodó Giuseppe Verrini, az internetes biztonságtechnikában élen járó multinacionális cég Európáért, a Közép-Keletért és Afrikáért (EMEA) felelős regionális alelnöke tájékoztatójában a Symantec vállalati stratégiájáról, a nagyvállalati piaccal kapcsolatos tervekről és az Axent cég felvásárlása után kialakult új helyzetről szólt. Előadásának lényege egyetlen mondatban: a Symantec a világ első számú biztonságtechnikai cégévé kíván előlépni a nagyon is közeli jövőben.

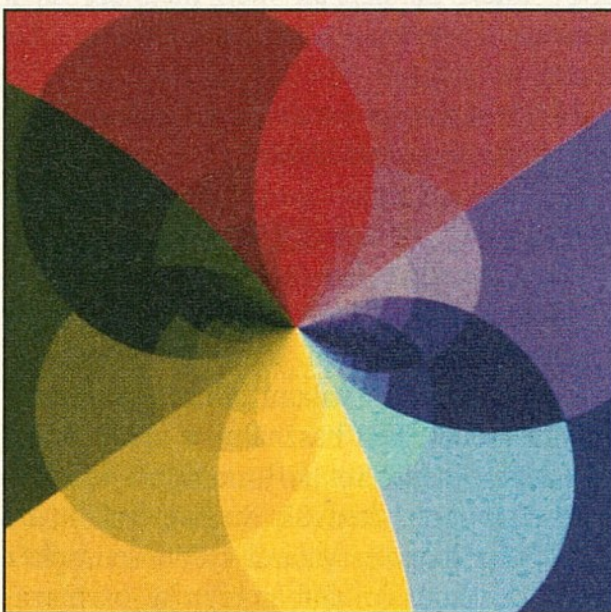
Az Axentet is magában foglaló Symantec piacvezető pozícióhoz jutott, termékajánlatában mostantól már élvonalbeli vírusvédelmi, tűzfal-, behatolás-érzékelési és sebezhetőség-ellenőrző megoldások egyaránt szerepelnek.

CRM-MEGOLDÁS a debis Dataware-től

► (Munkatársunktól) A debis IT Services Dataware Kft. bejelentette új termékét, az Adatvilág nevű csomagot. Ez a szofver egy ügyfélközpontú CRM-megoldás, mely a vállalat közleménye szerint az ilyen ügyfélkap-

CORELDRAW 10

► (Munkatársunktól) Multimédiás show keretében mutatta be az elmúlt héten a Planetáriumban a Codra Kft. a Corel új termékét, a CorelDraw 10 csomagot, és alkotórészeit. A szokásos DRAW és PHOTO-PRINT programokon (és még egy sor hasznos segédprogramon, például a TRACE, TEXTURE, Bitstream Font Navigator) kívül egy új valós idejű vektoros animációkészítő szoftver, a R.A.V.E. is a dobozba került. A szoftvercsomag fejlesztésekor nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy bármelyik alkotóelemét a felhasználók ízlésüknek megfelelően testre szabhassák. Szó esett a Corel tavalyi bevásárlásairól is, melynek keretében bővült a cég palettája, többek között a Metacreations Painter festő- és Bryce 3D animációs programjával, melyek ezután Corel Painter és Corel Bryce márkanéven kerülnek forgalomba. Elhangzott még, hogy szoftverlegalizálási akciójuknak köszönhetően a Corel legális felhasználóinak a száma tavaly megduplázódott.

csolati megoldások újszerű, komplex informatikai megközelítését képviseli. Az Adatvilág-csomag többféle elemből áll. Az ügyfelekkel kapcsolatos és tőlük érkező adatok rendszerbe foglalását az Adattárház-modul végzi. A csomag többi eleme ezen információk használhatóvá tételét szolgálja. Mivel az adatokból nyert információ eléréséhez kifinomult detektorrendszerre van szükség, ezért az Adatvilág-csomagnak több olyan, adatminőség-biztosítási és adattisztítási funkciója van, mely biztosítja, hogy az elemzők jó irányba indulhassanak.

Összeállította:
Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

kukac

E-SIGNO Néhány hónap múlva már én is elektromosan fogok aláírni. Ez legalább olyan nagy jelentőségű találmány, mint az elektromos fogkefe, amelyet a Magyar Fogorvosok Szövetségének szíves ajánlására vásároltam meg; de hagyományos fogkefeként használom, mert kifogyott belőle az elem.

Az elektromos aláírás azért lesz jó, mert az igazi – sok esetben – nehezen olvasható, de most mindenki kap egy kódot, pontosabban egy sok karakterből álló számsort. Ily módon Kis Jenőnek ugyanolyan hosszú lesz a névaláírása, mint egy özv. Mártonvölgyhegyi Kalmanovits Tivadarné dr. Balmazújvárosi Leopoldinának. Azok számára, akik rondán írnak, szinte megváltás lesz az elektronikus szignó, hiszen a kód jótékonyan elfedi a kalligrafikus hiányosságokat. Leegyszerűsödik az aláírásgyűjtés is, nem kell az aluljárókban kitöltögetni az íveket, odahaza kényelmesen, a karosszékéből kezdeményezhetünk népszavazást és visszahívást.

A szakértők mindenkit megnyugtatnak, hogy az elektronikus aláírást nem lehet hamisítani, pedig a fiaim már nagyon készültek rá, ugyanis elég gyakran hoznak haza intőt az iskolából. (A legkisebbik iskolájában már bevezették az e-szülői értekezletet; a tanári kar elektromos levelezés útján tartja a kapcsolatot a szülőkkel. De azért van családlátogatás is, a múltkor a tornatanár hozott egy remek játékprogramot.)

Legjobban talán a grafológusok fogják megszívní, hiszen egy hosszú számsorból nehéz lesz megállapítani, hogy a tulajdonos kreatív-e vagy lusta (szakértők szerint egyébként a két fogalom szinonima!), nehéz volt-e a gyermekkor, és hogy piszkálja-e az orrát.

Ma még sokan ódzkodnak az elektronikus aláírástól, mert alkalmazását körülményesnek tartják. Nincs igazuk! Ha például egy ifjú hölgy kap egy e-mail üzenetet, miszerint: „Szeretlek Julis! A Te 376598263534-od”, akkor nincs más teendője, mint felvenni a kapcsolatot a szolgáltatóval, és megtudni, hogy ki is szereti őt?

Természetesen az elektronikus aláírást elsősorban az üzleti életben fogják használni; ha az e-shopból rendelék egy pohár kefir, akkor a megrendésemet a villanyos szignóval hitelesítem. Sajnos bár a bankkártyakódom csak négyjegyű, mégis mindig elfelejtem, így lehet, hogy a jövőben nem sok kefirhez fogok hozzájutni elektronikus úton.

Én még nem kaptam meg az elektronikus kódomat, ezért kénytelen vagyok a cikket az alábbi, ma már korszerűtlen módon jegyezni:

Trunkó Barnabás

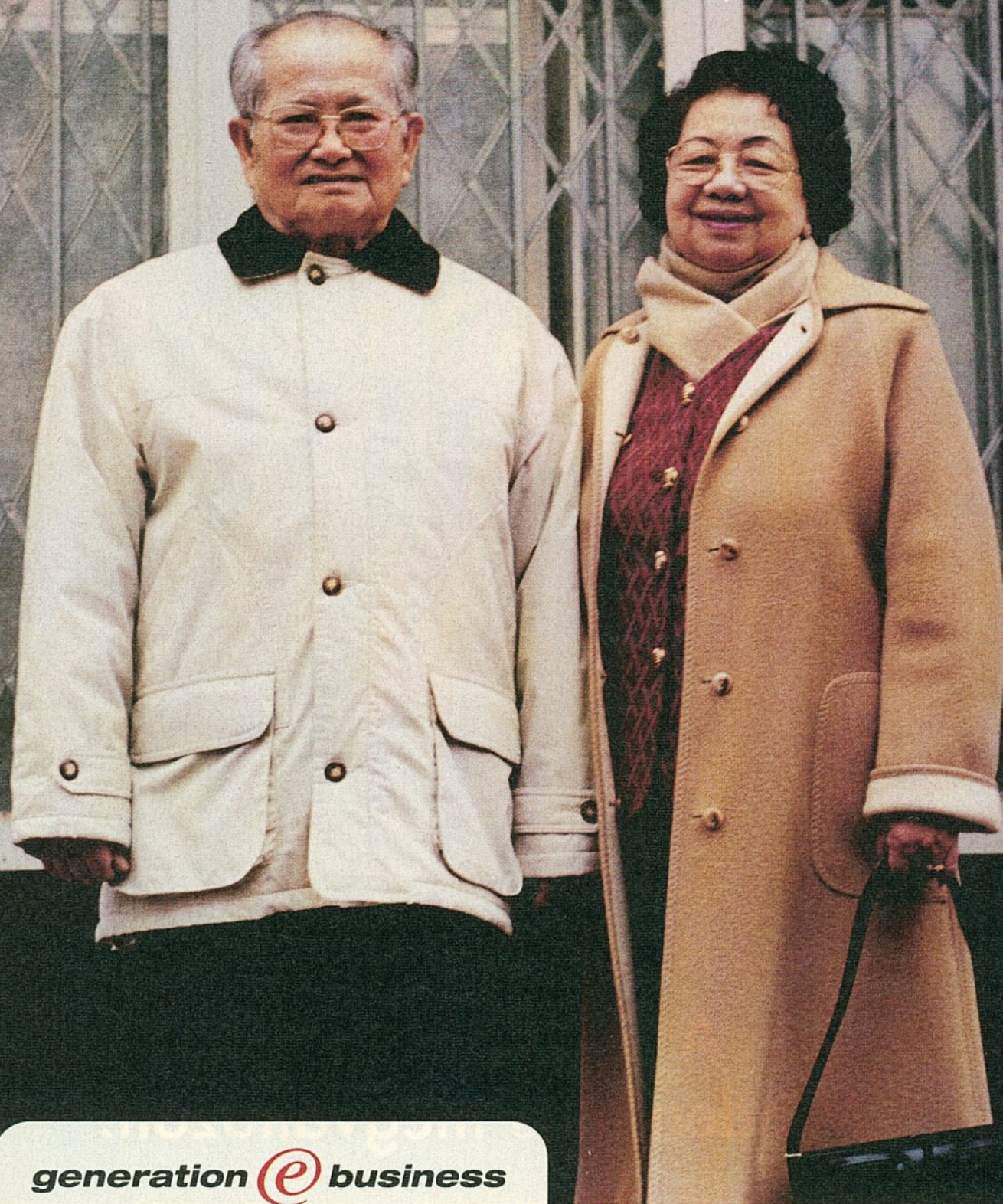

a szélessávú
internetszolgáltató

1135 Budapest,
Csata u. 8. III. em.
Tel.: 236-6250;
Fax: 236-6251;
e-mail: info@tvnet.hu;
http://www.tvnet.hu

Internetszolgáltatás:
Kábeltévén - a leggyorsabban
Bérelt vonalon - legmegbízhatóbban
Mikrohullámon - a legrugalmasabban

**NEM TUDOM, HOL VAN BUDAPEST,
DE ÚGY LÁTSZIK, OTT IS SZERETIK
A SZÓJASZÓST.**

generation @ business

A vállalatok közötti e-kereskedelem egyike az e-business legdinamikusabban fejlődő területeinek. Az IBM megoldásaival Ön is kiveheti részét ebből a fejlődésből. Így könnyedén szerezhet új beszállítókat, viszonteladókat és ügyfeleket akár a világ legeldugottabb pontjain is. Ismerje meg az IBM egyedülálló szerver- és szoftverkínálatát, e-business szolgáltatásait, és legyen tagja az e-business-generációnak! Hazai referenciáért látogasson el az ibm.com/hu honlapra, vagy jelezze érdeklődését a 06 40 156 200-as kék számon!

IBM

A mosoly a régi. Minden más megváltozott.

Új korszak vette kezdetét. Ismerje meg a digitális fényképezés világát! Nem kell többé filmet vásárolnia, az előhívásért laborokba szaladgálnia, és bosszankodnia az elrontott képek miatt. A hp digitális kameráival azonnal láthatja az eredményt, és eldöntheti, hogy megtartja-e a képet. Sőt! Otthon számítógépe segítségével képeit saját maga alakíthatja, digitális albumokba rendezheti, és összes ismerősének elküldheti egy szempillantás alatt a világhálón. De ha úgy tartja kedve, akár számítógép és kábelek nélkül, infrakapcsolattal is kinyomtathatja őket.

Fényképezze le, ossza meg, tárolja el élményeit és mosolyogjon!

Digitális képek a hp-től. www.hp.hu

i n v e n t